

GLAS GORENJSKE

UREJA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KLANJ, SAVSKI BREG 2; TELEFON 475; TEK. RAC. PRI NB KLANJ-OKOLICA STEV. 624-T-127 / IZHAJA VSAKO SOBOTO / LETNA NAROČNINA 400 DIN, POLLETNA 200 DIN, CETRTLETNA 100 DIN, MESEČNA 35 DIN / POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 10 DIN

14. diviziji „B. Kidriča“

borec in borkam II. grupe odredov in IV. operativne cone, vsem borec in aktivistom NOB in vsemu delovnemu ljudstvu Slovenije, revolucionarnemu nosilcu svetlih tradicij narodno-osvobodilnega boja — iskrene čestitke ob veliki politični manifestaciji na Ostrožnem!

Legendarni pohod XIV. divizije na Štajersko je nedvomno ena največjih epopej slovenske partizanske vojske. V nepretrganih bojih s številčno in tehnično močnejšim sovražnikom, s snegom, mrazom in lakoto, so enote XIV. divizije vzdržale in — zmagale. Vseh junakov, ki so v teh bojih žrtvovali svoja življenja, se bo slovenski človek vedno s hvalečnostjo spominjal.

Na proslavi na Ostrožnem se bomo spomnili tudi nešteti drugih junaških dejanj iz osvobodilnega gibanja na Štajerskem. Kot v času NOB, ko so padali za osvoboditev Štajerske borci z Gorenjske, Dolenjske, Primorske in Koroške, ramo ob ramo s svojimi tovariši s Štajerske, tako se bodo tudi v soboto in nedeljo zbrali na Ostrožnem ljudje iz vseh krajev Slovenije.

Ostrožno bo ponovna manifestacija nezlomljive enotnosti slovenskega ljudstva v boju za vsestranski razvoj in procvit naše skupne socialistične domovine!

Dan pred odhodom

Gorenjci bodo odšli na veliko politično manifestacijo na Ostrožnem v lepem številu - Patrulja Kokrškega odreda že na pohodu - Kokrški odred bo odšel na Štajersko s tremi bataljoni

Vse priprave na veliko vse-slovensko partizansko proslavo na Ostrožnem so zaključene. Pripravljali odbor za proslavo »Štajerska v borbi« je mislil prav na vse malenkosti, tako da bo to slavje prav tako veličastno kot je bil Zbor dolenjskih brigad v Dolenjskih Toplicah in veliko politično zborovanje in obletnica IX. korpusa preteklo leto na Okroglicih.

Kulturni festival bo trajal dva dni in sicer bo pričel že v soboto polodne ob 16. uri s prihodom in raportom patrulj. Zatem se bo pričel odvijati kulturni program, višek pa bo prav gotovo opera, ki jo bo poslušalo

okoli 100.000 ljudi. Prireditelji so tokrat posvetili posebno pozornost ozvočenju, ki bo nekaj posebnega. Nič več ne bo številnih zvočnikov, temveč bosta pred tribuno samo dva velika zvočna stebra, ki bosta prenašala ves program do 1,5 kilometra daleč. Ne daleč od prirediteljskega prostora je urejeno zaslonno letališče in udeleženci bodo imeli priliko, da vidijo naša reaktivna letala in helikopterje. Za invalide in nedoletne otroke padlih borec so prireditelji pripravili v bližini posebne klopi, da jim ne bo treba ves čas proslave stati. Raketni zavod Slovenije pa je pripravil posebno presenečenje. Če bi grozila nevihta, bodo z raketami razpršili oblake, tako kot to delajo po vinorodnih krajih pred točo. No, zaenkrat pa ni misliti, do bo to potrebno, ker tudi vremenska napoved ne kaže slabo.

Z Gorenjske se bo proslave udeležilo lepo število ljudi. Iz obeh okrajev bo šlo na proslavo »Štajerska v borbi« okoli 14.000 ljudi, iz kranjskega okraja okoli 9.500 in iz radovljiškega okoli 4.500. V Kranju so se najbolje odrezali delovni kolektivi, med njimi pa je najboljši s povprečno udeležbo »Standard«. Iz te tovarne bo odšlo na Ostrožno 80% delavcev. Pa tudi drugi kolektivi ne zaostajajo, saj vsi vedo, da je

udeležba na proslavi odraz naše visoke politične zavesti. Najboljše občine v okraju pa so Predoslje, Zelezniki, Zminec, Jezersko itd. Iz Kranja samega bo odšlo na proslavo okoli 4.000 ljudi.

Med udeleženci iz radovljiškega okraja bodo gotovo vzbujali pozornost pripadniki predvojaške vzgoje iz Železarne, 300 po številu, ki bodo odšli na proslavo kolektivno.

Kokrški odred bo odšel na Štajersko s tremi bataljoni in sicer enim iz Radovljice, enim iz Kranja in enim iz Tržiča. Skupaj bo štel nič manj kot 460 borec in bork, ki bodo imeli v soboto ob 7. zjutraj na prostoru letnega kina v Kranju zbor. Nato bodo prikorakali pred tribuno na Titovem trgu, kjer bo sprejel raport ljudski poslanec in predsednik LOMO Kranj tov. Vinko Hafner. Takoj po raportu pa se bo odred s kamioni odpeljal na proslavo.

Iz vsebine

Veliko zanimanje za razvoj komun na Gorenjskem

O URBANISTIČNEM NAČRTU DOMŽAL

PRED PROSLAVO NA OSTROŽNEM:

Po orožje

Desetletnica ustanovitve škofjeloškega odreda

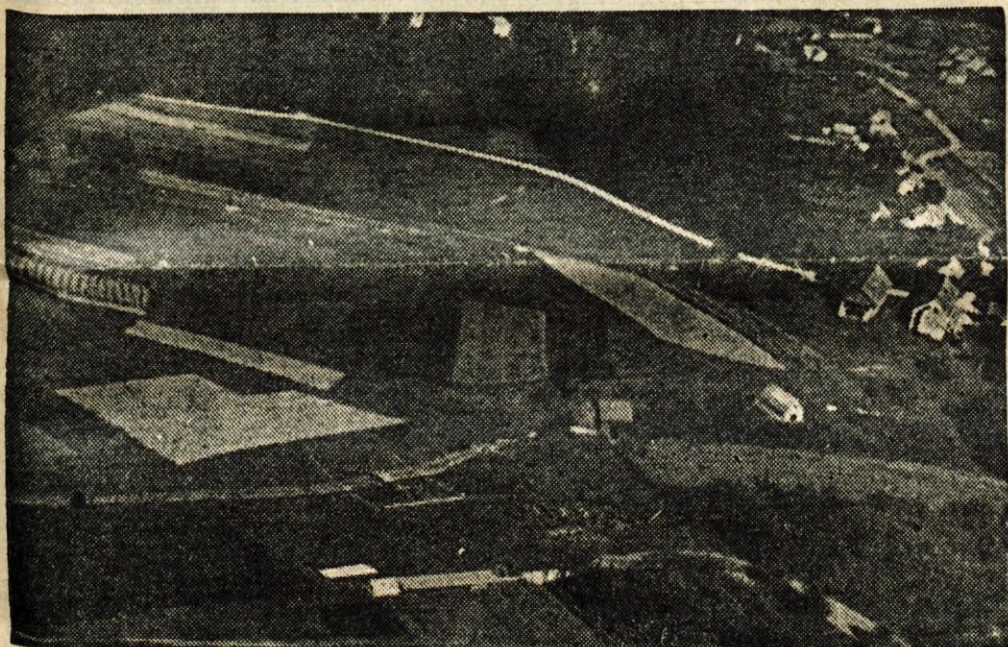
Z zasedanja OLO Kranj: PREIMENOVANJE KRAJEV IN NASELIJ

JELENOV KLANEC — NEREŠLJIV PROBLEM?

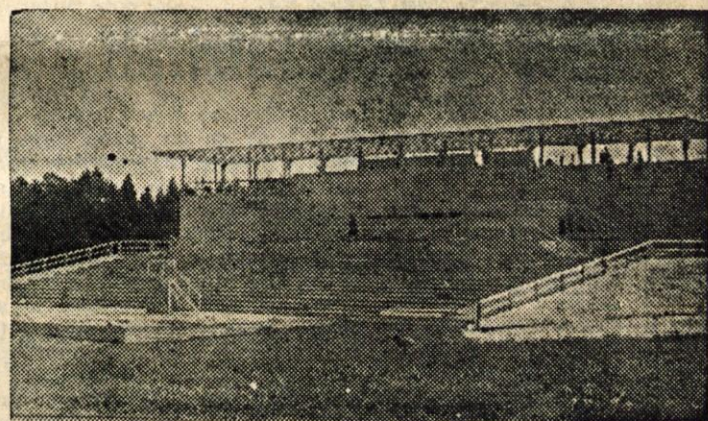
»COKLA« pomembno gospodarsko podjetje na Dobravi

Zabavna stran

ČESTITKE DELOVNIH KOLEKTIVOV K PRAZNIKU NA OSTROŽNEM

V okviru proslave »Štajerska v borbi« bodo na Ostrožnem že v soboto številne kulturne prireditve. Na sliki: Pogled na Ostrožno iz letala.

Slavnostna tribuna na Ostrožnem.

Miting v Kamniku

V sredo, 15. 9. je bil v Kamniku partizanski miting, ki ga je priredila kulturna skupina IX. korpusa. Sodelovali so pevci iz Kamnika, godba Ljudske milice iz Ljubljane, za zabavo pa je skrbel kamniški zabavni orkester. Istega večera sta prispeli v Kamnik patrulja II. grupe odredov in patrulja kamniškega bataljona. Meščani so jim pripravili lep sprejem.

Proslave »Štajerska v borbi« se bo udeležilo tudi kulturno umetniško društvo »Solidarnost« in vsi delovni kolektivi iz Kamnika in okolice. Do ponedeljka je bilo prijavljenih že okoli 1500 udeležencev. Veliko jih bo odšlo tja že v soboto. V tovarni gumbov in podjetju »Graditelj« se je prijavil ves delovni kolektiv in v soboto bodo imeli dela prost dan. Tudi iz drugih podjetij bo obiskalo Ostrožno precejšnje število delavcev.

Prireditve na Ostrožnem

Z veliko politično manifestacijo in proslavo »Štajerska v borbi« bodo povezane številne kulturne prireditve tako na Ostrožnem kot v Celju in bližnji okolici. Že v soboto bodo pričele prve prireditve in sicer bo kot prva na sporedu odkritje spominske plošče ob 10. dopoldne v Joštovem mlinu v Medlogu, kjer je bila leta 1939. partijska konferenca. Popoldne ob 17. uri bo pred magistratom sprejem in raport vseh partizanskih patrulj, ki so že pred dnevi odšle po starih partizanskih krajih. Raport bo sprejel generalni polkovnik Dušan Kveder. Po raportu pa bodo številni koncerti godb na pihala iz vse Slovenije. Zvečer ob osmih bodo v letnem kinu v Celju pričele kinopredstave, ki bodo trajale vse do jutra, prav tako bodo ob istem času pričele

tudi na Ostrožnem. Ob 21. uri bo na Ostrožnem operna predstava »Prodana nevesta«, ki jo bo izvajala mariborska opera.

Na Ostrožnem bo v nedeljo zjutraj že ob pol šestih vaja godb in pevskih zborov v Partizanskem gledališču. Nastopilo bo okoli 500 godbenikov in 2.500 pevcev. Eno uro kasneje pa bo zbor IV. operativne cone na zbornem mestu brigad. Ob pol devetih bo mogočen koncert združenih pevskih zborov in godb na pihala na slavnostni tribuni. Takoj zatem bo prihod brigad in ob desetih OTVORITEV SLAVNOSTNEGA ZBOROVANJA.

Popoldne bo zanimiv letalski miting s sodelovanjem enot JLA in letalskih centrov Slovenije ter številne fizikalne in športne prireditve.

Patrulja II. grupe odredov na Gorenjskem

Potem, ko je patrulja zapustila Vrhniko, je odšla v Poljansko in Selško dolino. Med potjo se je ustavila pod Mladim vrhom, kjer je pred 12 leti taborila druga grupa odredov. V nedeljo popoldan so ji priredili lep sprejem v Poljanah, pri katerem je sodeloval tudi pevski zbor »France Prešeren« iz Kranja. Udeleženci patrulje so medtem položili venec na pokopališču, kjer so pokopani padli borci druge grupe odredov. Tudi v Zeleznikih so patruljo lepo sprejeli. Ta je nato obiskala še Dražgoše. V ponedeljek popoldne pa je na svojem pohodu po poti II. grupe odredov prišla patrulja v Krope. Tu so se medtem že zbrali prebivalci Kroke in okolice, pevski zbor »France Prešeren« iz Kranja in kasneje tudi javni orkester. Med gosti so bili tov. Ivan Bertonec-Johan, predsednik OO ZB Radovljica, sekretar OO SZDL tov. Ivan Korošec in drugi.

Sirena v tovarni »Plamen« je naznanila prihod patrulje. Delavci so ta čas zapustili stroje in prišli pred tovarno. Pevski zbor »France Prešeren« je zapel dve pesmi, nato pa je direktor tovarne »Plamen« tov. Petrač na kratko obnovil zgodovinsko pot druge grupe odredov in partizanskih edinic v okolici Kroke in na Gorenjskem. Spregovoril je tudi vodja patrulje tov. Franta Komelj in ob

tej priliki izročil darila otrokom padlih borec v NOB. Tudi otroci tamkajšnje šole so pripravili program, ki je obsegal nekaj recitacij. Tudi pevci so se sodelovali v programu s partizanskimi pesmimi, medtem pa je prišla Javorniška godba, ki je po sprejemu priredila promenade koncert pred novim kulturnim domom v Kropi. Po slovesnostih je patrulja II. grupe odredov nadaljevala pot preko Radovljice v Begunje in Drago, kjer so obiskali grobove padlih talcev. Proti večeru pa so se ustavili še v Podlublju in Tržiču ter v torek nadaljevali pot proti Mengšu, kjer so jim prav tako priredili veličasten sprejem.

OBVESTILO

Okrajni pripravljalski štab za proslavo »Štajerska v borbi« na Ostrožnem obvešča po predhodni odobritvi Sveta za gospodarstvo OLO Kranj, da se ukinejo sledeče avtobusne proge:

1. 19. septembra t.l. se ukine avtobusna proga Kranj — Jezersko.

2. 19. septembra t.l. se ukine avtobusna proga Kranj — Golnik.

3. 19. septembra t.l. odpade vožnja Škofja Loka — Ziri.

4. 18. septembra t.l. od 12. ure dalje do 20. septembra zjutraj se ukine avtobusna proga Škofja Loka — kolodvor in Šk. Loka — mesto.

OLO Kranj je sprejel rebalans družbenega plana

Proizvodnja ostvarjena po vrednosti z 58%, po obsegu pa z 52,2%

Kranj, 15. septembra.

Danes je bila v Kranju 20.skupna seja OLO Kranj, na kateri so odborniki razpravljali o predlogu rebalansa družbenega plana in proračuna za leto 1954. Ustanovili so tudi Kmetijsko zadružno Preddvor, potrdili sklepe Upravnega odbora KZ Češnjica o ustanovitvi Lesnoindustrijskega podjetja Češnjica in imenovali novega sodnika za prekrške.

Seji so prisostvovali tudi član je proizvodni plan prekoračila CZ ZKJ Boris Ziherl, predsednik republiškega Zbora proizvajalcev Mavricij Borc, Igor Peternelj in drugi. Ko so se odborniki z enominutnim molkom oddolžili spomenu smrtno ponesrečenega odbornika Franca Koželja, je predsednik OLO Miran Košmelj otvoril razpravo o predlogu rebalansa družbenega plana. Predsednik gospodarskega sveta Dušan Horjak je zatem obrazložil izvršitev družbenega plana v kranjskem okraju za I. polletje. Ugodno izvršitev družbenega plana je pripisati povečanemu izkoriščenju zmogljivosti v tekstilni, kovinski, elektro in lesni industriji, medtem ko večina ostalih podjetij še ni uspela nadoknaditi zaostanka iz meseca, ko je primanjkovalo električne energije. Po podatkih iz poročila je razvidno, da smo v okraju ostvarili v prvem polletju nad 15.159 milijonov proizvodnje po vrednosti ali 58 odstotkov letnega plana. Proizvodnja po obsegu pa je bila dosegena s 52,2 odstotka. Industrija

»Zvezda« Kranj je izpolnila plan z 69%, dobiček 641% itd. Iz teh podatkov je razvidno, da so nekatera podjetja imela skrite rezerve, materialne stroške pa so planirala zelo visoko. Taki postopki ravno ne kažejo, da bi imela nekatera podjetja neomajno zaupanje v naše gospodarstvo.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Nezadovoljiv pa je položaj v izvozu, ki je bil zaradi objektivnih težav dosežen le s 26,9%. Zanimivi so nekateri podatki o izpolnitvi plana v posameznih podjetjih. Tovarna kos in srpov dosegla 104% letne proizvodnje in pri tem ustvarila nad 30 milijonov dobička ali 368% od letnega plana. Materialne stroške pa je dosegla le s 66%. »Tiskanina« Kranj je izpolnila plan s 84%, dobiček s 100%. »Inteks« s 83%, dobiček 120%, a bodo ob istem času pričele

HUDO NEURJE

Strašen uragana, ki je pretekli teden divjal nad New Yorkom s hitrostjo 80 km na uro, je povzročil precejšnjo gmotno škodo. Z obale so evakuirali okoli 500 ogroženih ljudi. V tem času je v New Yorku padlo okoli 37 centimetrov dežja, česar ne pomnijo že od leta 1909. Neurje je terjalo 9 smrtnih žrtev.

AFERA MONTESI

Preiskava v zvezi z afero Montesi, ki je pred nekaj meseci razburkala vso svetovno javnost, je bila pred kratkim zaključena. Preiskovalni sodnik je izjavil, da je preiskavo moral prekiniti zato, ker tožilstvo ni ukrepalo po dejstvih, ki jih je on odkril. Sodnik je dejal, da je med preiskavo razpolagal z izredno zaupnimi podatki.

NOVA ZAROTA

Guatemalske oblasti so razkrile vojaško zaroto, ki je hotela odstraniti režim sedanjega predsednika pokovnika Armasa. V zaroto so zapleteni letalski oficirji, vendar vlada trdi, da so vse zarotnike prijeli.

GRŠKO-ITALIJANSKI
SPORAZUM

Preteklo soboto je bil v Atenah podpisan med Grčijo in Italijo sporazum o kulturnem sodelovanju. Po tem sporazumu bodo med obema državama zamenjavali študente, znanstvenike, knjige itd.

IDEJE NACISTA

Vojni zločinec maršal Kesselring, ki je bil pred dvema letoma oproščen nadaljnje prestajanja kazni kot vojni zločinec, je na neki konferenci v Heidelbergu izjavil naslednje: »Ljudje, ki žele zaščititi Zahod, morajo razmisliti o tem, kako bi Nemce prevzgojili v vojaškem duhu! To je ta vojni zločinec izjavil v času, ko je bilo v Heidelbergu več tisoč pripadnikov bivšega afriškega korpusa na dopustu.

Obrat so modernizirali

Naš sodelavec se je pri obisku v Kamniku mimogrede ustavil tudi v Tovarni gumbov. To je majhen obrat ob Kamniški Bistrici, ki pa vendar zaposluje okoli 100 delavcev. Tovarna je pred osvoboditvijo izdelovala v glavnem biserne gumbce. Ko je prešla v upravo skupnosti, ni imela na razpolago dovolj surovin, zato je bila prisiljena izdelovati gumbce iz slabega osnovnega materiala, to je iz rečnih školjk, poleg tega pa tudi iz lesa in lepenke.

Z letom 1952 pa je podjetje stopilo v novo razvojno dobo. V tovarni so uredili mehanično delavnico, v kateri so delavci preurejali stare stroje, s čimer je dobilo podjetje boljše razvojne perspektive. Tovarno so iz dneva v dan modernizirali in široka potrošnja je dobivala vedno večjo izbiro kvalitetnih izdelkov. Pričeli so izdelovati gumbce iz umetnih smol (galelita) in povečali produkcijo košenilov in roženih gumbov.

Postopoma je tovarna pričela izdelovati tudi razne sponke, ustnike za cigarete in igle za pletenje. Poleg tega je bil osnovan tudi kožni oddelek, kjer izdelujejo senčnike za oficirske čepice s podbradniki iz različnega materiala, vložke za moške srajce iz polivinila ipd. V načrtu imajo tudi izdelovanje glavnikov.

Podjetje torej kar dobro uspeva in skuša zadostiti vsem družbenim obveznostim. Svoj letni plan doseže vsako leto

Strokovno predavanje

Društvo inženirjev in tehnikov na Jesenicah je uvedlo zadnja leta redna tedenska strokovna predavanja, spremljana s strokovnimi filmi ali skopi-tičnimi slikami. Tudi letos bo društvo nadaljevalo s tovrstnim vzgajanjem svojih članov kolektiva Zelezarnice. Prvo predavanje, ki je bilo opremljeno s tehničnim filmom je bilo minul teden. Film je prikazal celotni proces proizvodnje žice v eni največjih in najmodernejših ameriških tovarn. Obisk predavanja je bil zelo razveseljiv.

Plenum Okrajnega odbora SZDL v Kranju

Na seji sekretariata SZDL okraja Kranj, ki je bila pretekli ponedeljek, so člani razpravljali predvsem o pripravah za sklicanje plenuma Okrajnega odbora Socialistične zveze, o pripravah za proslavo 20-letnice »Ljudske pravice«, o pripravah na teden otroka, pripravah za Ostrožno itd.

Sekretariat je sklenil sklicati plenum OO SZDL 28. septembra. Tedaj bodo razpravljali o analogah Socialistične zveze v zvezi z razvojem komun in ostalih političnih vprašanjih. Po proslavi na Ostrožnem pa bodo imeli po središčih in občinah okraja razgovore s predstavniki SZDL in ZK, na katerih bo-

do obravnavali vprašanja bodo-čih komun. Za proslavo 20-letnice »Ljudske pravice« bodo v centrih okraja organizirane različne prireditve. Na seji so člani sekretariata tudi ugotovili, da je kranjski okraj prispeval za poplavljenice v Celju in okolici 19.660.000 dinarjev.

Veliko zanimanje za komune

Kljub letnemu času so odbori Socialistične zveze dokaj delavni. Skoraj sleherni dan so na terenu sestanki in seje. Tudi dni so končali sestanke s kulturno-prosvetnimi predstavniki. S katerimi so razpravljali o ključnih plenuma Okrajnega odbora SZDL, ki je bil nedavno v Kranju. OO Socialistične zveze pa pripravljajo za prihodnje dni plenum, na katerem nameravajo posvetiti posebno pozornost razvoju komun

na našem področju. Referat o tem bo imel predsednik OO SZDL tov. Vinko Hafner.

Ze nekateri zadnji sestanki so pokazali, da je med članstvom Socialistične zveze in med državljanji sploh veliko zanimanje za bodoče komune. Vendar se v razpravah mnogokrat razvoj komun napačno toimači in je med državljanji precej nejasnosti. Največkrat prevladuje mnenje, da bo zaradi komun prišlo do teritorialnih sprememb

Glas naših bralcev

Ali se v stanovanjskih zgradbah lahko rede male živali?

V Reginčevi ul. št. 2 je nastal prepir zaradi hišnega reda. Prebivalci te hiše namreč rede perutnino in goske v majhnem vrtu, ravno pod strankinim kuhinjskim oknom. Čeprav so prizadeti stanovalci svoje sosede opomnili, da je tako početje prepovedano, se posamezniki za opozorila niso nič zmenili. Tudi sanitarna inšpekcija, ki je pregledala dvorišče, je odredila, da se perutnina iz higienskih razlogov v stanovanjih ne sme rediti.

Ljudski odbor mestne občine je sprejel že leta 1952 poseben Odlok o prepovedi reje perutnine in malih živali v stanovanjskih prostorih na področju mesta, ki pa iz nerazumljivih vzrokov ni bil objavljen v U-

radnem listu in ga je ljudski odbor le izglasoval.

Kot vse izgleda, Uprava stanovanjske skupnosti sploh ne ve, da je bil tak odlok sprejet s strani ljudskega odbora, ker si drugače ne moremo tolmčiti, da bi stanovalec izdal posebno dovoljenje za rejo.

Prizadeti se sprašujemo, kaj je sedaj v veljavi in kdo ima prav?

M. M., Kranj

Domžale so na pravi poti

Iz že sprejetega programa urbanističnega načrta

Predvojna nenačrtna izgradnja Domžal in njene okolice in ravnatoko nesmotna zazidava v prvih povojnih letih, ko je primanjkovalo odgovarjajočih strokovnih kadrov, je narekovala LOMO Domžale, da je izdelal program urbanističnega načrta za mesto Domžale in njegovo bližnjo okolico.

Ozemlje domžalskega področja je bilo obljudeno že v prazgodovinski dobi. Sledovi hallstatske in latenske kulture in tudi rimske starine so odkrili največ na črti Mengeš — Domžale — Črni graben — Trojana, kjer je potekala znana rimska cesta. Vzdolž te smeri so tudi največja naselja na tem področju.

Domžale so eno najmlajših mest v Sloveniji, saj so bile proglašene za mesto šele po II. svetovni vojni, predstavljajo pa regionalno središče širšega gravitacijskega področja, ki ga v ekonomskem in socialnem oziru združuje zelo razvita industrija. Značaj te industrije je predelovalen, za razliko od nekaterih manjših industrijskih obratov v okolici, ki zaradi premajhne surovinske baze nima-

sedanjih občin, kar pa v resnici z isticvarjanjem komun na našem področju nima prav nobene zveze.

S komunami se bo družbeno upravljanje znatno razširilo in sedanje občine bodo dobile v upravljanju večjo funkcijo. — Sklep OO SZDL je zato toliko bolj na mestu, ker bo na ta način državljanom pomen komun postal jase in ne bo več različnih pojmovanj in napačnih tolmačenj. Da je zanimanje za ta vprašanja res veliko, nam priča množični sestanek v Zeleznikih, na katerem je bilo okoli 200 ljudi, kar je za ta kraj prav lepo število.

Poleg tega pa pripravlja Okr. zbor SZDL s pomočjo občinskih odborov Socialistične zveze analizo SZDL in gasilske organizacije ter SZDL in sindikatov, o čemer bodo na prihodnji seji sekretariata obširno razpravljali.

Gradili so partizansko cesto

V »Podjetju Kamnik« vlada za proslavo »Stajerska v borbi« veliko zanimanje. Do sedaj se je prijavilo za odhod na Ostrožno že nad 250 članov kolektiva. Zavedni delavci so že 4 nedelje žrtvovali svoj prosti čas in pomagali graditi partizansko cesto Braslovče — Dobovlje — Nazarje. Kamniški prostovoljci so v glavnem opravili na tej cesti vsa potrebna minerska dela. Zadnji nedeljo jih je odšlo na delo kar 150. Njihova folklorna skupina in zabavni orkester pa sta po končanem delu poskrbela za kulturni in zabavni program. Z njihovim nastopom so bili zlasti zadovoljni tamkajšnji domačini in so jih povabili, naj jih še obiščejo.

Z zborov volivcev v Kranju Povišanje stanovanjskih najemnin je gospodarsko upravičeno

Na podlagi 184. člena Zakona o ljudskih odborih in mestnih občin — sklicujem zbor volivcev za območje...

To so bile začete besede lepakov, katere so volivci v Kranju videli razobešene že več kot štirinajst dni na raznih oglasnih deskah in izloženih oknih v mestu. Prav gotovo so bili zelo redki tisti volivci, ki ne bi tega razglosa prebrali in katere ne bi zanimalo tokratno sklicanje zborov volivcev. Da je bil interes res precejšen, nam govori tudi zelo številna udeležba na zborih, predvsem lahko to trdimo za teren Zlato polje — Rupa. In kako se tudi ne bi zanimali za zbere, saj je bil dnevni red zelo pester. Poseben poudarek mu je dalo predvsem poročilo o ureditvi kategorizacije stanovanj, stanovanjskih najemnin ter stanovanjske skupnosti.

Razprava o problemih je bila menda na terenih Zlato polje — Rupa najživahnejša. Veliko je bilo mnenj, med njimi žal tudi taka, ki niso imela nič skupnega z objektivno presojo in dobronamernim reševanjem nastalega položaja. Ni dvoma, da je treba višino najemnin vskladiti z dejanskimi stroški, ki so potrebni za vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanjskega fonda sploh. Kajti če ga hočemo obdržati samo na sedanji višini, ki je že itak v zelo nezavidnem stanju, je predloženo povišanje stanovanjskih najemnin nujno potrebno.

Izvršni svet LRS je zavrnil prvotni predlog ljudskega odbora mestne občine v Kranju o količinskih okolišev in zahteval, da se le-ti bolj prilagode količnikom okolišev v Ljublja-

ni. Vendar je LOMO Kranj ponovno obrazložil položaj Izvršnemu svetu LRS in bo po vsej verjetnosti prišlo do popravka stališča Izvršnega sveta. Zvišanje stanovanjskih najemnin brez dvoma pomeni delno znižanje življenjskega standarda delovnih ljudi, je pa za sedanje stanje stanovanjskega fonda nujno, če nečemo utrpeti (Nadaljevanje na 4. str.)

NA ROB

V KRANJU JE SAMO ENA LEKARNA. Od njenih uslug pa ni odvisno le mestno prebivalstvo, marveč tudi široka okolica. Zato ni čudno, da se vsako popoldne kmalu po drugi uri zbere pred lekarno precej delavcev s podoželja, kajti lekarna je odprta šele od pol treh. Mar se ne bi dalo urediti tako, da bi bil popoldanski delovni čas v lekarni od druge do pol šeste ure in ne od pol treh do šestih kot doslej. Delovnemu človeku bi bilo na ta način močno ustreženo.

VERJETNO NISEM EDINI

ki se mu večkrat pripeti, da kupi neko stvar, ki stane 13,5, 19,5 ali 22,5 dinarjev. Toda le redko kje sem našel prodajalca ali prodajalko, ki bi mi brez opozorila vrnil poldinarski kovancec.

Ne gre toliko za pol dinarjaki se ga neupravičeno prilasti prodajalec, saj končno to res ni dosti. Gre pa za princip! Če je poldinarski kovancec v prometu, zakaj se ga potem ne uporablja? Prodajalec, ki prodaja blago za pol dinarja dražje, pa iztrži na mesec že kar čedno vsoto.

30 trosobnih stanovanj na leto. Po fizikalnih značilnostih v bližnje okolice ugotavljamo, da ni razlogov, ki bi omejevali razvoj Domžal. Iz sedaj zasledenih področij je razvidno, da se industrijsko področje širi vzdolž vodotokov, ki imajo smer Kamniške Bistrice. V lokaciji novih industrijskih površin so predvideli posebno cono za smradno industrijo, in sicer v večji oddaljenosti od stanovanjskih naselij. Stanovanjska cona bo pretežno vzdolž tranzitne Ljubljanske ceste. Posebno pozornost bodo posvetili zelenim vmesnim pasovom. Do sedaj je

nove v Domžalah so bile gradbene že pred svetovno vojno, zato ne zadoščajo več sedanjim potrebam in je bila lokacija nove gimnazije neobhodno potrebna. Dvorana za kulturne potrebe bo imela približno 600 sedežev. Lokacija v bližini parka je najprimernejša. Obstoječa dvorana s 440 sedeži že ne zadošča potrebam.

Dom političnih organizacij, novo Upravno poslopje in reprezentativni hotel bodo morali biti v povezavi s prej omenjeno dvorano kulture. Lokacija restavracije pa bo odvisna od sedanje in predvidene stanovanjske površine.

Preskrba prebivalstva z vodo predstavlja za Domžale zelo veliko oviro. Danes se preskrbuje prebivalstvo po večini le s talno vodo iz 616 vodnjakov. Vodovodno omrežje znaša le 1100 metrov z 52. hišnimi priključki. Tudi kanalizacija je zelo pomanjkljiva. Za vodno preskrbo bi prišli v poštev znani izviri Srednik ter zajetje in črpanje talne vode severno od Šumberka, kateri bi oskrbovali Prelog, Zaboršt in Domžale.

Kanalizacija bi bila izvedljiva s položitvijo glavnega zbirnega kanala od zvezne, vzdolž Kamniške ceste, magistrale in Savske ceste do gostilne Prisljan, nadalje pod Mlinščico do industrijskega kanala pri Bertonteljnu, odtod pa v odprti kanal, ki bi se izlival v industrijskim kanalom v Bistrico.

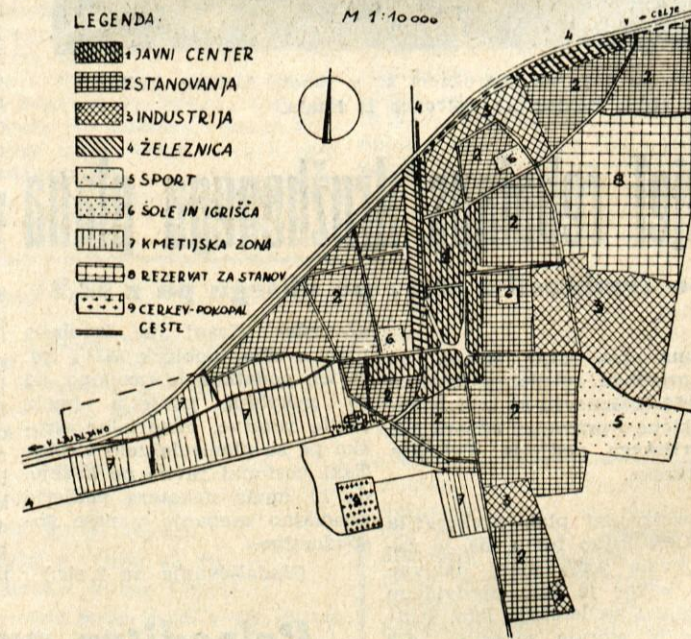
Za sport so v urbanističnem načrtu določili 17.000 m² površine, kjer bo prav kmalu zrasel športni park, za katerega so izbrali zelo prikladen prostor.

Klavnico bodo postavili južno od gostilne Prisljan, trgovsko hišo pa v bližini centra. Moderna tržnica ne bo obremenjevala središča mesta. Njeno lokacija so predvideli v skladu z novo predvideno lokacijo stanovanjskih zgradb. Pri izgradnji te bodo upoštevali, da predstavlja ravninski svet v območju Rače zaledje za sočivje in zelenjavo za domžalski trg.

Na splošno se novih stanovanjskih con za izgradnjo hiš ne predvideva, dokler ne bodo izpopolnjene vrzeli na še nezagrajenih površinah.

Urbanistični načrt je bil sprejet in se v njegovem okviru že gradi. Domžalčan pa so veselili, ker imajo sedaj osnovo za pravilni razvoj svojega mesta.

A. I.

Idejni urbanistični načrt Domžal: cestna mreža in zoning. Projektant ing. arch. Dušan Petek

ministrativni sedež samostojne in najmočnejše občine v okraju Ljubljana-okolica, občine s 4.822 ha in približno 10.000 prebivalci. Industrija, ki je osredotočena v vaseh ob Kamniški Bistrici, ima bogato agrarno zaledje, katerega hektarni donosi bi bili še večji, če bi bili regulirani številni vodotoki, ki ga sedaj preplavljajo.

Neenakomerni razvoj industrializacije in gradnje stanovanjskega fonda, katerega pomanjkanje izvira že iz predvojne Jugoslavije, je sprožil problem relativno zelo velikega dnevnega gibanja zaposlenega prebivalstva iz okoliških vasi v industrijo. Če bi hoteli zadostiti potrebi po stanovanjih, bi morali 28 let graditi najmanj

v splošnem prevladoval nestrinjen sistem gradnje stanovanjskih poslopj. Izpopolnili bodo nezazidane vrzeli in prepovedali gradnjo individualnih hišic izven mestnega pomerija in to iz več razlogov: zaradi zaščite agrarnega zaledja, ekonomske gradnje sanitarno-tehničnih naprav in objektov (kanalizacija, vodovod) ter smotrnejša izkoriščanja ostalih objektov družbenega standarda.

Današnje središče Domžal je določeno z lokacijo pošte in upravnih objektov v bližini večjega cestnega križišča Ljubljanske, Bistriške in Savske ceste. Njegov pomen bo narasel z izgradnjo treh novih javnih zgradb v kotu Kolodvorske in Ljubljanske ceste. Solske usta-

S seje OLO Kranj

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tako ugodna realizacija družbenega plana in visoko ustvarjeni dobiček sta prispevala skupnosti večje dohodke, s katerimi je omogočen rebalans družbenega plana in povečanje sredstev za potrebe občin, okraja, republike in zveze. Od 6,347 milijonov din dobička je predvidenih za potrebe zveze

4.053 milijonov din, za republiko 1,162 milijonov din, za OLO in občine pa 575 milijonov din, gospodarskim organizacijam pa je ostalo 357 milijonov din. Na podlagi predloženega rebalansa so dali za pokritje občinskih investicij 27 milijonov din, za popravilo šol in nabavo šolske opreme 17 milijonov din itd., 12. milijonov din pa so dodelili v okrajni investicijski sklad.

Investicijska dela iz okrajnega plana negospodarskih investicij so v teku in so se v prvem polletju začela na vseh objektih, razen na nekaterih šolah, kjer zaradi pouka niso mogli začeti z deli. Izvršitev investicij iz okrajnega plana kakor tudi iz mestnih in podoželskih občin je dosežena z 263.800.000 din ali 127% letnega plana. Iz razprave na današnji seji je bilo razvidno, da nastajajo vprašanja, kako izkoristiti vsa sredstva, ki jih bodo imele občine in okraj na razpolago, ker kapacitete gradbenih podjetij v letošnjem letu niso tako velike, da bi mogla prevzeti vsa dela in tudi vremenske prilike verjetno ne bodo dovoljevale večjih investicijskih del.

Jože Podobnik

Iz Leš

Z elektriko so v Lešah dokaj na slabem. Toda ravno te dni so se stvari obrnile na bolje. Ljudski odbor mestne občine v Tržiču bo v kratkem postavil trafopostajo, tako da bodo tudi v Lešah dobili popolno električno razsvetljavo. Lešani bodo prav gotovo tega zelo veselili.

Leše za okolico bi nujno potrebovale babico. Babica, ki je do sedaj službovala v tem kraju, je po 40 letih uspešnega delovanja že v pokoju. Merodajni organi bi morali za njo preskrbeti zamenjavo.

I. F.

Pred proslavo „Štajerska v borbi“ na Ostrožnem

Po orožje

IVO PORENTA — VOJKO

STE ŽE KDAJ SLISALI grohoten smeh angleških mitraljezov? In vas ni bilo strah? Ta dan sem si dobro zapomnil. Bilo je 12. novembra 1944 pod Storžičem. Ko je II. bataljon napadel patrolo sedeminštiridesetih belogardistov in jih osemnajst ubil in enajst težko ranil, takrat so »Breni« na Gorenjskem prvič zavriskali in pogoltnili kratki vzklik »Juriš!«. In potem smo do konca vojne poslušali njihovo bobnenje in grmenje in bilo je, kakor da se lomijo drevesa in sesipajo Karavanke.

BEOGRAD JE BIL OSVOBOJEN. Vsak dan smo čakali kapitulacije Nemčije. Dočakali pa smo le sneg. Ze novembra je zagrmel vsa gorska pota z zameti. Veter je gnal razcefrane kosmiče, ki so se obešali po sivih stenah Begunjsčice. Potrebovali smo zimska oblačila. Še bolj pa črčje. Od 583 borcev jih je bilo obo-roženih le 397 in še ti z italijanskim erož-jem. Mitraljezi so zamrzili že ob prvem mra-zu, ker nismo imeli ustrežajočega olja. Ne mo-rem trditi, da je morala borcev pričela pa-dati. Ne! Toda začela se je čutiti utrujenost. Razmišljali smo o usodi. Morali smo najti izhod. In našli smo ga. Prišlo je čez noč, nenado-ma in bilo je kakor da mi res. Štab cone nas je pozval, naj pridemo na osvobojeno ozemlje Šta-jerske po novo orožje in tople obleke. In bilo je, kakor da smo se ogreli s požirkom vročega dobrega čaja.

Potem je šlo hitro. V začetku novembra je odšel na pot drugi bataljon, potem tretji in 21. novembra prvi bataljon.

V POZNEM SONCU smo zapuščali Zelenico. Svetle stene vse naokrog, čisto nebo. Pod robom je vodič zavriskal in odnevalo je po gorah... Steza se je plazila po grapah in slemenih. Po rušju smo prišli v pečine, prečkali Poljsko Planino in se znašli na Planinci. Pod lopo je

ljezi in ročne bombe. Vedno manj je bilo nem-skih teles, ki bi se vzpenjala v hrib: zvijala so se po zemlji in stokala, krogle pa so raz-stiljala vedno nova in nova.

• **BOJ JE DIVJAL** ves dan in pojenjal šele, ko je na južnem nebu zagorela večernica. Potem smo odšli. Ustavili smo se šele pri Gabrcu, kjer nam je Pepca zaigrala poskočne polke in klanje je bilo pozabljeno in življenje spet ču-dovito. Tisto noč smo srečno prespali, naslednji dan pa nadaljevali pot za Storžičem proti Grintovcem in ponoči prečkali cesto Kranj—Jezerko. Zjutraj smo bili že pri Ambrožu pod Krvavcem. Med šesto in sedmo uro smo po-spravili ves obrok hrane, ki nam ga je namenil intendant, potem pa pospali kot ubiti. Zvečer je spet malo pokalo okoli bajte, toda belogar-dist so jo kmalu popihali v postojanko, mi pa smo se že pričeli pet minut pozneje spuščati za vodičem, v katerega smo imeli toliko za-upanja, ki pa smo ga že četrte ure pozneje kleli, ker nas je zapeljal v robidovje, iz katerega se nikakor nismo mogli izvleči.

Luna še ni bila vzšla. Tavalj smo po robu planote ter se potopili v hladno dolino Bistrice tipajoč za potjo, ki naj bi nas pripeljala do Stahovice. Seveda je nismo dobili; in kar je še povečalo našo jezo je bilo odkritje, da vodič poti še ob belem dnevu ni nikoli videl, čeprav nam je sveto prisegal, da je v tem kotu doma.

PET UR KASNEJE smo bili že na osvobo-jenem ozemlju Štajerske. Hodili smo po cesti čez Črnivec proti Gornjemu gradu in cesta je bila ravna in gladka kakor tlak. Morda se mi je zadržala še bolj gladka kot je bila v resnici; že dolgo nisem bil brez skrbi na poti; navajen sem bil le na odročne kotanjuste steze.

Nič se ne da primerjati z občutki, ki smo jih imeli takrat ob prihodu na osvobojeno o-zemlje. Spominjam se, da smo hodili kakor v sanjah in neresnične so se nam zazdele gro-zote zadnjih bojev in otrpli obrazi ubitih tova-rišev. V dnevih, ko smo bili v Gornjem gradu, sem na vojno pozabil in če sem se še tako skušal živeti v silovitost bojev, ki smo jih pred kratkim preživeli, so se mi zdeli neres-nični. Toda mogoče še sam nisem vedel kaj je neresnično: vojna, ali osvobojeno ozemlje. Šele potem, ko smo nazaj grede prešli Črni-vec in se zastremeli v usta nemških strojnic, sem spet jasno občutil topljivost resnične vojne.

USTAVILI SMO SE v hiši pred mestom. Kmalu smo postali z družino prijatelji, sedeli smo v kuhinji s pol ducata sorodnikov in pili belo kavo. Pravo belo kavo s sladkorjem, o kakršni sem že eno leto sanjal. Vse dni je bilo lepo. Sonce je sijalo in vladal je mir, kakršnega nismo bili navajeni. Nobenega stre-ljanja, nič napadov, sama brezskrbnost. Človek je lahko šel z dekleti v kino. V gostilnah so točili vseh vrst pijače, kakor v najboljših časih in v prenočiščih so bile mehke postelje in čiste bele rjuhe. Bilo je tako nenavadno, da je človek nehote pomislil: »Zakaj le ne morem konec vojne počakati kar tukaj!«

Prvi dan smo vstali, ko se je začel delati dan, tako lep in sončen, kakor da se veseli z nami novih doživljajev. V hišah je bilo toplo.

Spominjam se, da smo šli v kino. Z nagon-sko previdnostjo spriču vsake morebitnosti tudi zdaj nismo odložili pušk in strojnic, kot so nam svetovali, temveč kar z vso ropotijo stra-šili brezskrbne »osvobojene« partizane, kakor smo v šali imenovali borce v Gornjem gradu. Takrat sem nekoliko zaostal za bataljonom in zgrešil kino dvorano. Pa sem pred vhodom hiše pobral partizana, kje je tu kino. »A«, — je zazdehal, »ti si pa sigurno s hribov?« »Kako s hribov?« — ga nisem hotel razumeti. »I no, da nisi naš, meščan. Iz mesta,« je popravil. (In decembra je bila huda ofenziva na Štajer-skem, v kateri so naši izgubili skoraj vse osvo-bojeno ozemlje in takrat mi je spet prišel na misel ta »meščan«. Dobil sem napotek, kako naj poiščem hišo in prišel sem tja ravno, ko so vrteli nek ruski film. Popoldne smo poslušali rudarsko godbo in rudarski pevski zbor »Zarja« iz Trbovelj, godbo iz Senovega, orkester in videl stvari, o katerih se nam Gorenjem še sanjalo ni. Videli smo in občutili moč naše vojske in bili smo srečni, da smo partizani.

ŠE NEKAJ MI JE OSTALO V SPOMINU iz tistih dni. Zdi se mi, da tega ni vredno pripovedovati, toda bil je eden tistih trenutkov, ki jih človek ne pozabi. Bil je lep dan in vse je bilo mirno in jasno in pokrajina se je vsa zlata razprostirala v sončni svetlobi. Tedaj smo zaslislali nad seboj bobnenje in veli-

Vozni red vlakov in cestni promet za proslavo na Ostrožnem

IZ ŽIROVNICE odhaja vlak št. 42 v so-boto ob 14.02 uri s postankom v Lesce-Bled, Radovljici, Globokem, Otočah, Podnartu in Joštu. Od Tržiča pelje redni vlak do Kran-ja z odhodom iz Tržiča ob 14.58 uri. Vlak pripelje v Celje ob 19.43 uri. Odhod vlaka št. 53 iz Celja je v ponedeljek ob 1.24 uri.

Z JESENIC odhaja vlak št. 70 v soboto ob 23.30 uri brez postanka. Od postaje Boh. Bistrica do Jesenic z rednim potniškim vla-kom št. 919, iz Bistrice ob 20.33, od Planice do Jesenic z rednim potniškim vlakom št. 8739 iz Planice ob 20.30 uri. Prihod v Celje v nedeljo ob 4.22 uri zjutraj. Odhod vlaka št. 11 iz Celja ob 15.38 uri.

IZ KRANJA odpelje vlak št. 26 v soboto ob 13.30 uri in vozi brez postanka do Celja, kamor prispe istega dne ob 17.15 uri. Po-vratak vlaka št. 15 v nedeljo 19. sept. ob 16.45 uri.

DRUGI VLAK IZ KRANJA odpelje v soboto ob 23.05 uri in vozi brez postanka do Celja, kamor prispe v nedeljo zjutraj ob 3.03 uri. Povratak vlaka št. 7 je 19. sept. ob 15.18 uri.

NA VSEH GLAVNIH SMEREH vožnje z motornimi vozili je dovoljen obojesmerni promet, vendar pa je zaradi varnosti in da ne bi bilo oviran prepovedano vsako po-stajenje vozil na cestiščih, zlasti pa pred gostinskimi podjetji. Prepovedan je prevoz državljanov z »Unimog« vozili, traktorji in tovornimi prikolicami. V vozilih sme biti samo toliko ljudi, za kolikor je navedeno v dovoljenju. Potniki naj zaradi varnosti vožnje onemogočijo večjemu številu oseb, da se pelje z vozilom. Težka vozila ne smejo prehitovati, vsem ostalim pa je dovoljeno izključno le na dobro vidnih mestih, kjer ni nevarnosti za nesrečo!

VSI TOVORNI AVTOMOBILI, ki bodo prevažali udeležence proslave, morajo biti pregledani od pristojnih organov, v nasprotnem primeru bodo vozila zavržena.

Dobro oboroženi in tople oblečeni, korakajo partizani skozi vas...

Dosedalo nekaj kurirjev. Pastirja že tri leta ni na planini. Počrneli zid, požgana bajta in temno drevje je vse, kar je videti. Kolovozna pot vodi iz brega v ravan.

Črne lise gozda leže po planini. Globeli so zalite v temo. Po hišah v dolini so pogašene luči. Držimo se za nahrbtnike, gledamo predse in mislimo. Vsak svoje. Pot po gori oživlja spomine.

Blatna cesta se vleče skozi Srednjo vas. Naša je ta cesta. Nemci so le neradi napisali na tablo pod vasjo »Banditenstrasse«. Pri Trle-jevih dekletih se ustavimo. Sin gre tudi z nami. Vščijo nam srečno pot in že zavijemo v Dobro. Pot se strmo dviga.

Vso noč smo hodili. Moči so nam že pohajale, ko smo prišli do Loma nad Tržičem. Bilo je 22. novembra 1944 leta in dan je bil moreč.

LOM... Majhna vasica pod Storžičem, stisnjena v ozki dolini. Rajda hiš, prislonjena dru-ga k drugi. Otrok je toliko, kolikor jih more bajta prehraniti. Izorana je sleherni krpa preostale zemlje, kjer se družina ubija za krompir. Vas drvarjev, logarjev, gonjačev, pastirjev in kmetov. Pred vojno tudi tihotapev, ki so nosili iz Avstrije po samo njim znanih stezi-cah »divji sladkor«. Ljudje, ki hiraajo v trpljenju, porjavle zdelane roke. In upognjeni hrbti... Zgarani ljudje, ojekleneli v borbi z naravo...

Hiša kjer smo se ustavili, je bila malone na koncu vasi. Medtem ko smo si iskali ležišča, sem pogledal nizdol po cesti in videl, da je vas videti čisto zapuščen. Le patrola prve čete se je oddaljevala od hiše in koraki so odmevali po vasi, kakor da je to kraj smrti.

Polegli smo, kakor smo vedeli in znali, spali smo pa itak že stoje. Toda našel se je izda-jalec in čez pol ure je patrola naletela na Nemce. Spet se je začelo. Začelo tako kot vedno. V jutranji tišini se je zaslislal strel, po-doben pljusku rečnega vala, razlegal se je topo, kratko in zamrl... Potem rafal, nato pa peklenski ropot. Srečanje je prišlo ob uri, ki je bila manj, kot katerakoli druga primerna za boj.

Pet minut potem, ko so počili prvi strel, smo bili že na položajih. Čimprej smo hoteli končati, da se potem spet vrnemo k tako po-trebnemu počitku. Bliskovito smo napadali z vsem orožjem. Prvi so se zgrudili v ognjenih sunkih strojnic, ostale smo prisilili k tlom. Navalili smo na presenečene Nemce s puškami in strojnicami v rokah. Brez strahu in brez misli in se po-mešali s sovražniki. S puškinih kopiti smo udrihali po jeklenih čeladah, da so rezko žven-ketale in si z brzostrelkami utirali pot skozi živo gmoto potnih teles. Vik in krik se je po-tapljal v melodijo smrti, ki so jo peli mitra-

Ob 10-letnici ustanovitve Škofjeloškega odreda

O Škofjeloškem partizanskem odredu se dosedaj ni mnogo pisalo in zaradi tega je spomin nanj tudi že precej obledel. Ker pa je minilo ta mesec že deset let od njegove ustanovitve, se mi zdi potrebno, da se spomnimo pohodov in borb, ki jih je imel Škofjeloški odred med našo NOB, saj je veljal za eno najborbenjših in najboljših partizanskih enot na Gorenjskem.

Dne 8. avgusta je štab IX. korpusa NOV in POJ izdal odlok o razformiranju Gorenjskega odreda. Z istim odlokom pa so bili ustanovljeni trije novi odredi, in to: Škofjeloški, Kokrški in Jeseniško-bohinjski odred. Zaradi raznih zaprek pa se je to povelje realiziralo šele 15. decembra 1944 leta. Odred se je formiral iz enot razpuščenega Gorenjskega odreda na področju Jelovice, Selške in Poljanske doline. Vanj so se vključile Škofjeloška četa, minerska četa iz Pokljuke, minerski vod z Jelovice, transportna četa in še nekatere manjše enote. Vse te enote pa razen minerske in škofjeloške čete poprej niso imele operativnega značaja, zato jih je bilo treba povezati v celoto. Toda kljub taki sestavi odreda so borci takoj razumeli namen njegove ustanovitve in njegove naloge, ki so zahtevale od njih, da povečajo aktivnost partizanov na desnem bregu Save, kajti glavnina bivšega odreda je delovala v glavnem na sektorju Jezersko—Tržič—Begunje. Poživiti je bilo treba tudi mobilizacijo borcev v NOV. Bližal se je namreč konec vojne in treba je bilo okrepiti položaje pred zadnjimi sunki umikajočega se sovražnika.

Ognjeni krst je doživel odred že dva dni po ustanovitvi v Martinjem vrhu. Ko so Nemci zvedeli za njegovo ustanovitev, so takoj zbrali svoje sile iz Kranja, Škofje Loke in še iz nekaterih drugih krajev Gorenjske. Poskušali so potisniti odred iz Selške v Poljansko dolino, kjer so imeli sami takrat še močne postojanke, ga obkoliti in uničiti. Toda že prvi spopad je pokazal veliko borbenost odreda, ki je sprejel boj na črti Martinj vrh — Rovte in po dvo-dnevem boju prisilil Nemce k umiku.

Ob koncu septembra je odred izvedel skupno s tretjo brigado »Ivana Gradnika« globok vdor v Polhograjske dolomite in se bojeval pri Med-nem, Medvodah in na Osovniku. Oktobra se je po nalogu štaba IX. korpusa priključil za tri mesece XXXI. diviziji in z njenimi eno-tami sodeloval pri uničenju postojank v Pol-janah, Gabrku, Zeleznikih in Gorenji vasi. Najtežje boje je imel odred na Pasji ravnini. Tri dni je v najhujšem mrazu odbijal napade Nemcev in belogardistov, ki so se s Črnega vrha hoteli prebiti na pomoč postojanki v Go-

renji vasi, katero so tedaj napadale enote XXXI. divizije. V teh bojih so borci častno izpolnili svoje naloge in dokazali, da je postal odred močna borbeno enota na Gorenjskem.

Po teh borbah se je odred vrnil v Selško do-lino, da bi se tam nekoliko odpočil in okreplil.

Štab Škofjeloškega odreda

Toda ta odmor so prekinili Nemci, ki so začeli z operacijami proti glavnini IX. korpusa v Cerknem. Škofjeloški odred je moral oditi na Primorsko, kjer je imel nalogo preprečiti vdor Nemcev preko cerkljanskega vrha v Cerkno, s Cerkljanskega vrha se je odred premaknil v vasi Zadriž in Jesenice. Odbijal je Nemce, ki so prodiral proti Cerknem iz Baške grape.

Ob koncu 1944. leta pa so enote odreda branile položaje na grebenih Masore in Kanam-lje in niso dopustile sovražniku, da bi motil delo partijske konference XXXI. divizije v Cerknem.

V začetku januarja 1945 se je odred vrnil na-zaj na Gorenjsko, kjer je opravljal manjše ak-cije in mobiliziral nove sile. Vendar pa je bil mesec januar 1945 zaradi hude zime za odred

ke formacije zavezniških letal. Letela so v obliki črke V in ko so preletela cesto nad nami, so spustila sto in sto padal, ki so počasi in brez cilja padala. Rdeča, bela, plava, zelena padala so prinesla novo orožje in opremo za gole in neoborožene borce. Za štajerske, ko-roške in gorenjske bataljone, ki so spadali v sestav IV. operativne cone NOV in POS.

Zamenjali smo orožje, se preoblekli in le prehitro je prišlo slovo. V pojemajoči dnevni svetlobi smo zapuščali osvobojeno ozemlje. V tisti noči smo prišli na Krvavec. Naslednji dan smo bili pod Storžičem in ko je sonce v tretje seglo s šopom žarkov čez Dobro, smo bili spet pod Begunjsčico.

ČEZ NEKAJ DNI je spet začelo snežiti. Piš je gnal v vrtincih oblake snežink, ki so se obešale po vrhovih. Kot bi sejalec usul zrnje iz pesti in se prestopil k naslednjemu zamahu, so se pokrivali bregovi nižje in nižje v dolino. Dolga zima se nam je obetala...

še najbolj miren. Ker je postajalo ozemlje, na katerem se je zadrževal odred, za umikajoče se Nemce vedno večjega pomena, so začeli so-vražniki v začetku februarja veliko ofenzivo. Okrepili so postojanke v Poljanski in Selški dolini, z enim bataljonom pa zasedli Zeleznike, odkoder so skušali s predori preko Martinje-ga vrha proti Blegašu razbiti odred. V bor-bah pri Martinjem vrhu, kamor se je umaknil odred iz Zeleznikov, je bil ujet nemški ko-mandant, s čemer je bilo preprečeno nadaljnje prodiranje Nemcev. V teh bojih sta padla tudi komandant II. bataljona Škofjeloškega odreda tov. Lado in znani komandir tov. Živko. Ker so bili nemški predori iz Selške doline odbiti, so zdaj Nemci z največjo naglico skoncentri-rali močne sile Čerkezov in belogardistov ter skušali preko Delnic in Javorij udariti odredu za hrbet. Odred pa je bil na to pripravljen in je takoj zasedel položaje na črti Malenski vrh, Javorje in Zetina ravan.

10. februarja so Nemci ob podpori artilerij-skega in minometalskega ognja napadli polo-žaje odreda, a so bili kljub številčni in tehnič-ni premoči krvavo odbiti. Naslednji dan so udarili s svežimi enotami iz Škofje Loke preko Gabrške gore odredu v bok, tako, da se je ta moral umakniti na nove položaje na Starem vrhu, na Mladem vrhu, Koprivniku in Črnem kalu. Kljub občutnim izgubam je prisilil Neme-ce in ostale kvizilinske enote, da so opustili nadaljnje prodiranje v Selško dolino. Namen Nemcev se je popolnoma izjalovil. Namesto, da bi bil odred uničen, je izšel iz teh bojev zmagovit in pripravljen na nadaljnje operacije za uničenje sovražnikov.

Za uspehe, ki jih je dosegel odred v teh bo-jih, je bil 20. februarja 1945 pohvaljen od štaba IX. korpusa in postavljen za vzgled borbenosti in požrtvovalnosti vsem ostalim enotam korpusa.

To so le v grobih črtah opisani, ki so jih imeli borci Škofjeloškega odreda z okupator-jem in njegovimi hlapci v prvih mesecih delo-vanja. Ob 10. obletnici njegove ustanovitve smo borci in funkcionarji odreda lahko ponosni, da smo se borili v partizanski enoti, ki si je v kratkem času svojega obstoja pridobila velik ugled in je bila po svoji borbenosti znana po vsej Gorenjski. Veliko pa jih je, ki niso do-čakali te obletnice. Padali so borci, padali so komandirji, padel je komandant Blaž. Ni jih več, toda mi jih še vedno pogrešamo, ker boj-nih tovarišev ni moč pozabiti. Njim pripada slava!

Sašo

Preimenovanje krajev in naselij

9. seja Okrajnega zbora OLO Kranj

Kranj, 15. septembra
Okrajni zbor Okrajnega ljudskega odbora je danes na lo-redlogu za preimovanje posameznih naselij v kranjskem okraju.

Do preimenovanja je prišlo predvsem zaradi tega, ker posamezni nazivi in imena naselij niso več v skladu z danasnjo družbeno stvarnostjo. Preimenovanje krajev so predlagali in prediskutirali tudi vaščani na svojih zborih volivcev tako, da so občinski odbori dostavili mnenja volivcev OLO, ki bo poslal Sekretariatu za zakonodajne zadeve pri Izvršnem svetlu LRS ta predlog v odobritev.

V kranjskem okraju bi se preimenovala posamezna naselja v sledečih občinah takole:
Sv. Jošt v občini Besnica bi se po mnenju volivcev moral imenovati Joštova gora. Vendar je bilo mnenje Okrajnega zbora, da bi bilo dovolj, ko bi se Sv. Jošt preimenoval v Jošt, ker itak nihče tako v Besnici

dskega odbora je danes na lo-redlogu za preimovanje posameznih naselij v kranjskem okraju.
kot v Kranju in okolici ne reče drugače kot: »Grem na Jošta«. V občini Cerklje se po predlogu preimenuje Sv. Lenart na Rebrji, Sv. Ambrož v Ambrož pod Krvavcem, Andergas pa v Malo Velesovo. Občani iz Gorenje vasi so predlagali, da se Žirovski vrh, sv. Urbana preimenuje v Zali vrh, Žirovski vrh sv. Antona pa v Partizanski vrh. Selčani so predlagali ime Lenartov grič za Sv. Lenart in Tomažovo za Sv. Tomaža. V trziški občini se bo odslej imenovala Sv. Neža, Brezje pr Trziču, Sv. Ana pod Ljubeljem Podljubelj, Puterhof pa Jelendol.

Volivci občine Zminec pa so iz same konservativnosti vztrajali pri starih imenih svojih vasi, vendar je bil sprejet

predlog Občinskega ljudskega odbora, da se preimenuje Sv. Florjan v Florjanov hrib, Sv. Andrej v Andrejev hrib, Sv. Ožbolt v Ožboldov grič, Sv. Petra hrib pa v Petrov hrib. Besede »hrib« in »grič« so dodane zaradi tega, ker te vasice leže na pobočjih hribov ali gričev.

V občini Zabnica za preimovanje naselja Sv. Duh ni odgovarjajočega predloga, ravnotako tudi ne za Sv. Barbaro v Skofjeloški občini. Za Sv. Duh je bilo več predlogov, vendar bi bila najumestnejša združitev Sv. Duha in Virmaš, ker tvorita ti dve naselji nekako celoto. Toda ta združitev bi pomenila spremembo upravne meje med imenovanima občinama, kar se pa sedaj ne more izvesti.

Nato je Okrajni zbor sprejel še odlok o razpisu nadomestnih volitev za dva odbornika Okrajnega odbora in predlog dopolnitve komisije za pravne predpise in za organizacijska vprašanja Okrajnega zbora.

Otvoritev šole v Mostah pri Komendi

Kulturne novice

Načrti jeseniških pevcev

V Mostah pri Komendi so v nedeljo z lepo slovesnostjo odprli novo šolsko poslopje. To je brez dvoma najlepša šola na podeželju v kamniškem okolišju. Ko so bile Moste še samostojna občina, so jo s pomočjo OLO Kamnika začeli graditi prebivalci Most, Suhadol in Zej, ki so opravili za okrog tri milijone dinarjev prostovoljnega dela. Zadnjih 5.000.000 din za zunanja in notranja dopolnitvena dela je prispeval OLO Ljubljana-okolica na posebno prizadevanje tov. Ive Fakinove, članice OLO in znane prosvetne delavke, ki je bila do zdaj kot prva in edina Slovenka odlikovana z Redom dela prve stopnje.

Otvoritev šolskega poslopja je bil velik praznik za vso okolico, pa tudi za vse, ki so s svojim delom pripomogli k dograditvi tako lepega prosvetnega hrama. Slavnosti so se udeležili predsednik sveta za prosveto in kulturo OLO Ljubljana-okolica, tov. Ervin Rotman, načelnik sveta tov. Mikuž in inspektor tov. Drago Mehora, A. I. ljudska poslanca Anton Blejc in

Stane Keber. Pred okrašenim šolskim poslopjem se je razvrstila šolska mladina, fantje in dekleta v narodnih nošah, domači gasilci in številni gosti, zlasti prosvetni delavci iz kamniškega okoliša. Pozdravni govor je imel predsednik ObLO Komenda tov. Ivan Peršin, nato pa je podal zgodovino gradnje šole ravnatelj komendske nižje gimnazije tov. Drago Fakin. Tov. Rotman in Blejc sta v svojih govorih poudarila šolske ljudske oblasti za širjenje prosvete na našem podeželju.

Ganljivo je bilo slovo šolske mladine od svoje vzgojiteljice tov. Fakinove, ki po 36 letih dela v šoli odhaja v pokoj. Ob gromkem odobravanju občinstva se je tov. Fakinova poslovila od mladine z zagotovilo, da ji bo še naprej stala ob strani pri izvenšolskem delu. — Kulturni spored proslave so deklamacijami in pevkimi točkami izpolnili dijaki nižje gimnazije pod vodstvom tov. Ivana Jezerška, nato pa je sledil zabavni del. Bil je prisrčen domač praznik, ki bo Moščanom ostal še dolgo v spominu.

Po enomesečnem odmoru je pričel pevski zbor jeseniške »Svobode« z rednim delom. Poleg študija pesmi in sodelovanja v združenem zboru na veliki proslavi na Ostrožnem, se je odločil za gostovanje še v nekaterih drugih štajerskih krajih. 2. oktobra bo gostoval tudi v Semiču, 3. oktobra pa v Dol. Toplicah. Še letos nameravajo jeseniški pevci vrniti obisk trboveljskemu »Slavku«, ki je gostoval preteklo leto na Jesenicah. Naštudirali bodo povsem nov repertoar pesmi in priredili v začetku prihodnjega leta velik koncert na Jesenicah.

Nova šola v Martuljku

V Gozd Martuljku so uporabljali kot šolsko poslopje vse do letos staro, na pol opuščeno kmečko hišo. Z letošnjim septembrom pa so vstopili otroci veselih obrazov v učilnico novega šolskega poslopja, ki so ga nedavno otvorili. Učilnica je velika, svetla in zračna. Nova šola je po zaslugi arhitekta ing. Gasparija tako okusno zgrajena, da bo služila učencem kot drugi dom. Je sicer enorazrednica, vendar zasluži, da si jo ogleda učiteljstvo, pa tudi starši in učenci iz drugih krajev. Poleg OLO Radovljica, ki je za gradnjo prispeval finančna sredstva, ima največ zaslug pri tem nedvomno še predsednik gradbenega odbora tov. Pezdin. Ko bo nova šola tudi znotraj povsem urejena, bo Gozd Martuljku resnično v ponos.

Pričetek glasbene sezone

Koncert, ki ga je priredila Slovenska filharmonija na Jesenicah v počastitev 85-letnice Zelezarne, je Jeseničanom še v dobrem spominu, zato so vest, da bo tudi letošnja sezona otvorila simfonični orkester Slovenske filharmonije, sprejeli s toliko večjim navdušenjem. Gostje bodo priredili koncert na Jesenicah 25. t. m. v Mestnem gledališču. Program bo objavljen na letakah. Jeseničani, ki so zaradi oddaljenosti od Ljubljane prikrajšani za podobne kulturne užitke, so hvaležni Slovenski filharmoniji za vsako gostovanje. Zeleti bi bilo, da bi sprejele Jesenice v ravnokar pričetki sezoni več tovrstnih prireditev.

Slikarska razstava v Kamniku

V tednu gospodarske razstave so v gornjih prostorih kaverne razstavili 3 mladi kamniški umetniki svoja dela. Ker je bila to prva podobna razstava v Kamniku po vojni, je zbudila razumljivo zanimanje in tople sprejem pri občinstvu. Razstavljali so Sonja Rauter - Zelenkova, Karel Zelenko in Lev Homar. Razstava je imela v glavnem lokalni značaj, ker so bili predstavljeni predvsem pokrajinski motivi iz Kamnika in okolice in portreti ter plastike znanih Kamničanov. Takih razstav si še želimo.

Ekonomska srednja šola v Kranju

Svet za prosveto in kulturo namerava podaljšati obstoj Ekonomske srednje šole v Kranju. Zato potrebuje podatke o številu prijavitelcev za letošnji prvi letnik. Prijave za vpis, ki je za razpisovalca neobvezen, pošljite do 25. septembra t. l.

LOMO Kranj
Svet za prosveto in kulturo
I. gimnazija, Koroška c. 9

Centralna mladinska univerza

V lanskem letu so študentje člani KAD-a na željo mladinskih aktivov predavali po posameznih šolah. Vendar pa pripravljenost posameznih predavateljev ni povsod dosegla brega odmeva. Medtem ko je bilo v »Iskri« vedno 50-60 poslušalcev, veliko zanimanja in vprašanj, se je mladinski aktiv I. gimnazije zelo slabo izkazal, saj sta dvakrat predavatelja prišla zastonj.

Tudi letošni ama akadem. društvo namen organizirati predavanja in filmske večere za strokovno in srednješolsko mladino. Vendar pa lanskoletna oblika ni najbolj prikladna in smo se zaradi tega odločili, da letos predavanja organiziramo centralno, vedno na enem mestu. S tem bi bila dana možnost prav vsej mladini, katero predavanja zanimajo, da jih obišče. Večja udeležba bi bila tudi za predavatelje bila vzpodbuda, da bodo predavanja čimbolj pestra in zanimiva. Pa še en vzrok je, zaradi katerega se bolj ogrevamo za centralna predavanja. Vemo namreč, da je v Kranju še marsikatera mladinka ali mladinec, ki ne hodi več v šolo, pa ga to ali ono predavanje zanima. Novi način bo tudi vsem takim omogočil udeležbo.

Centralna mladinska univerza nima namena, da bi bila podaljšek šole, pač pa bo dopolnilo, ki na prijeten in zanimiv način pove to, kar vsakega mladega človeka zanima. In končno ima CMU še en namen in cilj, — še vedno padajo občiti, da študentje z ostalo mladino premalo sodelujemo. Zato menimo, da bodo tudi v tem dosegla predavanja svoj namen.

Okvirni letošnji program pre-

Režiserji in pevovodje so se sestali

V minulem tednu je bil sestanek režiserjev in predsednikov gledaliških družin ter pevovodij pevskih zborov radovljiškega okraja. Pogovorili so se o delu gledaliških družin in zborov v letošnji sezoni. Obe kulturni zvrsti hočejo letos poživeti. Za izboljšanje dela gledaliških družin bo skrbel okrajna dramska šola, ki bo pričela delovati v novembru. Obiskovalo jo bo predvidoma 100 tečajnikov iz raznih delov okraja. Pevsko dejavnost bodo izboljšali z organizacijo seminarjev in mesečnih sestankov za pevovodje ter predavanj za pevce. Organizirali bodo tudi dvo ali triletni pevovodski tečaj, ki naj bi vzgajal nov kader.

dvideva zanimiva in pestra predavanja. Upamo, da bo vsak prišel na svoj račun. Slišali boste zanimivosti iz tehnike, potovanja, notranje in zunanje politike, zdravstva, prirodoslovja in še kaj. Predvajali bomo tudi kulturne, tehnične in dokumentarne filme, domače in tuje proizvodnje.

Študentje, ki so že obljubili svoje sodelovanje, so nam zagotovili, da bodo predavanja zares kvalitetna. Predvidoma bomo začeli 1. oktobra. Mladinski aktivni bodo morali poskrbeti, da bodo opravili med svojim članstvom dobro propagando, da bo obisk čim večji. Vso mladino pa še posebej vabimo, da se v čimvečjem številu udeleži predavanj!

AD

Domžale

Ze delj časa delajo pri preureditvi poslopja železniške postaje v Domžalah. Preureditev in delno povečanje je bilo nujno potrebno z ozirom na vedno večje gibanje okoliškega prebivalstva.

Postaja bo predvidoma preurejena do srede oktobra letošnjega leta.

S kranjskih zborov volivcev

(Nadaljevanje z 2. strani)

večjo gospodarsko škodo. Toda nekaj govornikov na zboru volivcev terena Zlato polje le ne moremo razumeti. Kako to, da so nekateri stanovniki novih blokov na Zlatem polju tako hitro pozabili, da so še pred kratkim bili brez stanovanj in da so bili takrat vsi pripravljani plačati za stanovanje tudi kakršnokoli ceno, samo da bi ga dobili. In največji nasprotniki povišanja stanovanjskih najemnin so bili ravno prebivalci Zlatega polja. Če pa so že prej imeli stanovanje in so se sedaj preselili v nove bloke, bo pač treba boljše stanovanje tudi draže plačati, kajti razlika med slabim, boljšim in dobrim stanovanjem se bo morala odražati tudi v ceni.

Zaenkrat le toliko o zborih volivcev, ki so bili pretekli teden na področju LOMO Kranj.

Iz Leš

Vaški odbor Rdečega križa je dobil od Okrajnega odbora RK Kranj popolno kopalnico, ki pa še vedno ni v uporabi. Dobro bi bilo, ko bi se vaški odbor malo bolje pozanimal za stvar.

Domžalci so od 29. avgusta do 5. septembra proslavljali svoj občinski praznik in 70-letnico domžalske godbe. Pokroviteljstvo obeh praznov je prevzel predsednik LOMO, narodni heroj tov. Franc Avbelj - Lojko.

Ves teden so bile na sporedu razne kulturne in športne prireditve. V nedeljo, 29. avgusta dopoldne je bila gasilska vaja, pri kateri sta sodelovali tudi tehnična in sanitarna ekipa PAZ. Istočasno je Kmetijska zadruga priredila razstavo rodovne živine. Na travniku blizu Godbenega doma se je zbralo mnogo občinstva, zlasti kmotov, ki so nestrno pričakovali, kako bo komisija ocenila razstavljeno živino. V Domu kulture pa je bila otvorjena bogato dokumentirana razstava — »Domžale v borbi in svobodi«.

Na stadionu so priredili nogometni turnir za prvenstvo Domžal. Zvečer je bil v Godbenem domu koncert okteta in godbe na pihala. Poslušalci so nagradili domžalske godbenike za njihovo dobro izvajanje z burinim aplavzom. Uvodni govor je imel tov. Mazgon, ki je obrazložil poslušalcem koncerta pomen občinskega praznika in 70-letnega jubileja domžalske godbe.

V terek popoldne je bila na sporedu košarkaška tekma, zvečer pa je gostovala igralska družina iz Ihana s komedijo »Peggy, srček moj«. Naslednji dan je bil v Godbenem domu vokalno instrumentalni večer. Program so izvajali domačini in pevci iz Papirnice Količovo. Ob tej priliki je nastopil tudi domžalski tamburaški zbor in folklorna skupina s Količevega, ki so jo gledalci toplo pozdravili. V četrtek proti večeru je bil zbor partizanskih patrolj, nakar je domžalska godba priredila koncert na vrtu Doma.

Za osrednji praznik 3. 9. pa je Domžalčane prebudila živahna budnica, ob devetih dopoldne pa je narodni heroj tov. Lojko sprejel patrolje na Glavnem trgu. Sprejemu je prisostvovalo mnogo ljudi. Zatem so se zbrali odborniki LOMO na slavnostni seji, na kateri sta govorila tudi ljudski poslanec tov. Novak - Očka in predsednik OLO Ljubljana - okolica Miha Berčič. Po seji je bila komemoracija na pokopališču, kjer ležijo padli borci iz NOV. Zastopniki množičnih organizacij so prinesli tja več lepih vencev. Po tej svečanosti so vsi navzoči odšli na kraj, kjer je padlo prvih deset talcev. Odkrili so jim spomenik, ki nas bo vselej spominjal njihovih žrtev za svobodo. Pri vseh žalnih svečanostih sta sodelovala pevski zbor »Svobode« in pa domžalska godba.

V soboto, 4. septembra, je bil v Domžalah šahovski turnir, popoldne pa jahalni turnir na stadionu, ki so ga priredili člani in članice klubov za konjski šport »Ljubljana« in »Bežigrad«. Za Domžalce je bil izreden dogodek, saj kaj takega še niso imeli prilike videti. Jezdci so pokazali gledalcem najprej šolsko jahanje,

DELOVNI KOLEKTIV

Slasčičarne in kavarne

V KRANJU

pozdravlja vse partizane štajerskih brigad IV. operativne cone in jim čestita k vseslovenskemu prazniku »Štajerska v borbi«! Priporočamo se s svojimi kakovostnimi uslugami!

TRGOVSKO PODJETJE

Delikateša

KRANJ

čestita vsem partizanom

vsemu prebivalstvu Slovenije k prazniku IV. operativne cone na Štajerskem in »ŠTAJERSKA V BORBI«!

Loka je vsak dan lepša . . . Tržiška tovarna kos in srpov potrebuje pomoč

Prpriprave za občinski praznik Kje bo novo kopališče?

Če smo lansko leto še govorili o tem, da je Loka izrazito turistično mesto, ki je zaradi svoje lege, mnogih zgodovinskih spomenikov, muzeja, kopanja na Sori, lepih izletniških točk, pripravnih smučarskih terenov in še zaradi marsičesa zelo privlačna za domačega, pa tudi za tujega turista, in da bo treba na zunanji videz mesta polagati večjo pažnjo — pa letos te besede že postajajo resničnost: prašne, zanemarjene ceste in ulice izginjajo in se umikajo tlaku in asfaltu, pročelja se svetijo v novi barvi, vedno več rož rdi po oknih, kažejo se obrisi bodočih nasadov. Posebno tistega prašnega, mračnega Spodnjega trga skoraj ni več spoznati: prejšnji mesec so ga, prenovljenega, slovesno izročili prometu. Kar so v stari Jugoslaviji razni režimi samo obljubljali — je naglasil predsednik mestne občine tov. Cveto Kobal ob otvoritvi — je v socialistični Jugoslaviji postalo stvarnost. Sami od sebe so prebivalci trga pričeli čistiti in barvati svoje hiše in so sklenili, da bodo dali do občinskega praznika trgu čisto novo, nedeljsko obleko. Ali se bo Zgorodnji trg dal v koš? Verjetno ne! Če bo šlo tako dalje, tisti Francoz, ki je taboril ob Sori v Puštalu, prav gotovo ne bo osamljen! Letos je občinski ljudski odbor odobril tudi precejšnje zneske za razna arheološka izkopavanja (Krančelj, Stara Loka, Vešter itd.), ki bodo mnogo prispevala k še večji turistični privlačnosti. Turistično društvo pa gradi poti na Stari grad na pobočju Lubnika.

Z vsem tem v zvezi je letos postalo aktualno tudi vprašanje novega kopališča, ki naj napravi zelo znano, toplo Soro dostopnejšo večjemu številu ljudi. Pri LOMO je bil osnovan poseben gradbeni odbor, ki naj pripravi predloge za gradnjo. Odbor se je poslužil ankete, ki je našla zelo velik odziv in se izkazala za zelo ploden in koristen način reševanja komunikativnih problemov nekega kraja, ker s tem dejansko vsak državljan možnost neposredno sodelovati pri reševanju vprašanj, ki zadevajo prvenstveno njegga samega pa tudi procvit in gospodarsko moč celotne komunne. Anketa je dala vrsto pozitivnih rezultatov: nekateri obširnejši predlogi bi se dali z

vso resnostjo uporabiti neposredno za gradbeni program. V glavnem so mnenja deljena predvsem glede lokacije kopališča (Selška ali Poljanska Sora), s tem v zvezi pa tudi glede osnovne koncepcije: športno kopališče z bazenom olimpijskih dimenzij ali adaptacija obstoječih prirodnih možnosti in prirodnih lepot s pritegnitvijo čim večjega števila kopalcev. Zdi se, da je lokacija ob Selščici, za katero se je gradbeni odbor prvotno ogreval, toliko kot pokopana; vse bolj sili v ospredje tudi zamisel, da je treba izkoristiti neprimerno toplejšo Poljansko in sicer prirodno strugo v bližini sedanjega kopališča z ureditvijo desnega (ali tudi levega) brega ter razširitvijo na sever in jug z objekti, ki bodo na eni strani dali možnosti za športno plavanje, za skoke v vodo, za otroško kopališče in igranje, za športno igrišče in gostinske prostore z zabaviščem — a da bo istočasno vse to povezano s prirodnimi pogoji, z naravnimi lepotami, ki bodo lepo urejene in dostopne nudile prijeten oddih in razvedrilo še bolj zahtevnemu gostu. Torej: ne športna ampak zopet turistična koncepcija, ki bo mogla v kratkem času znatno povečati gospodarsko moč občine. Kopališče na Krki v Novem mestu se je tej koncepciji močno približalo.

Čeprav je do občinskega praznika, 18. decembra, še daleč, je vendar LOMO začel že z obširnejšimi pripravami. Letos je LOMO sklenil razširiti obseg in namen praznovanja, ki naj ima gospodarsko, politično in borbena tendenco. Priprave za praznik je treba prenesti na najširši krog ljudi, vključiti v delo za posamezne akcije čim večje število občanov. Piharna in kulturni dom v Retečah, Galski dom in cesta v Stari Loki, Dom ZB, stanovanjski bloki. Vse to naj bo ob občinskem prazniku izročeno delovnim ljudem v last in uporabo. V vrsti prireditev naj v tednu od 11. do 19. decembra Loka pokaže svojo kulturno zmogljivost, istočas-

no pa osveži spomin na liste borbene dni, ko je Loka dala svoj krvni delež za stvar svobode. Vrsta spominskih plošč in spomenikov naj bo znak, da znamo ceniti žrtve naših bor-

Puštalski grad, v katerem je nastanjen škofjeloški muzej

cev za svobodo. Za praznik bo izšel tudi poseben poljudnoznanstveni zbornik z gospodarsko, politično in kulturno problematiko občine. Obdelati bo

treba zlasti partizansko kroniko in zbrati gradivo iz NOB za to področje. Vrsta vojaških akcij (patrulje, napad na mesto) in obisk starih partizanskih postojank bosta dopolnila teden ob

občinskem prazniku, ki predstavlja in bo predstavljal za loške občane enega najlepših in najsvetlejših dni v letu. C.

Tovarna kos in srpov v Tržiču spada med tiste gospodarske organizacije, ki bi lahko prodale še več svojih izdelkov, tako na domačem kot na inozemskih tržiščih. Takih delovnih kolektivov in tovarn je sicer precej, vendar je tržiška tovarna kos morda med tistimi, kateri je pomoč najbolj potrebna.

Podjetje je staro že okoli 140 let in se danes nahaja v prostorih, ki nikakor ne zadostujejo vedno večjim proizvodnim zahtevam, ne sanitarno-zdravstvenim pogojem.

Tovarna proizvaja letno nad 190.000 kos, okoli 20.000 srpov in okoli 80.000 komadov orodja najrazličnejših oblik in dimenzij. Da so njihovi proizvodi zelo kakovostni in nekateri od njih tudi kakovostnejši od podobnih inozemskih izdelkov, nam dokazuje dejstvo, da na domačem tržišču nimajo tekmeča, inozemski kupci pa debesedno razgrabijo njihove proizvode.

Na letošnjem veleselju, kjer tovarna razstavlja svoje proizvode, so dosegli izredne uspehe tako, da se boje, da vseh

sklenjenih pogodb niti ne bodo mogli izpolniti. Od prodanih 264.000 kos bodo lahko pod sedanjimi pogoji dobavili le 190.000 komadov, medtem ko bi mnogi kupci radi dobili še 60.000 kos. Od 500.000 kosilnih nožkov, kolikor znašajo povpraševanja kupcev, bodo lahko dobavili le 300.000 komadov.

Tovarna se iz leta v leto razvija in povečuje proizvodnjo v že itak neprimernih prostorih. Tega se zaveda tudi delovni kolektiv, ki je na zadnji seji delavskega sveta in sindikalne organizacije sklenil, da je za koristi vsega našega gospodarstva in delovnega kolektiva nujno potrebno zgraditi primerno tovarniško poslopje. Za prvo silo bi v te namene potrebovali 70 do 80 milijonov dinarjev. Na ta način bi se lahko tudi delovni kolektiv 160 članov povečal na 300 delavcev, kar bi tudi pomenilo pomembno pridobitev. Tako bi tudi do kosaške obrti vzbudili večje zanimanje, ker za to vrsto dela, spričo sedanjih pogojev, ni velikega interesa in je tudi dotok mlajše delovne sile neznaten. Torej ne samo številna povpraševanja po izdelkih, temveč skrb, da mam ne bi izumrla ta svojevrstna obrt v domovini, opravičuje težnje tega marljivega kolektiva po razširitvi svojega obrata.

Ni dvoma, da je treba temu delovnemu kolektivu pomagati. Zelo težko pa bo najti vsaj nekaj denarnih sredstev v okviru občine, oziroma bodoče tržiške komune. Zato bo treba sredstva iskati pri okrajnih ali republiških organih, saj tovarna koristi vsemu našemu gospodarstvu.

Delovni kolektiv pričakuje pomoči in razumevanja za svoje potrebe, ki bodo vsekakor koristile skupnosti.

Jelenov klanec - nerešljiv problem?

Pretekli petek se je ponovno sestala komisija (kdo ve že kolikokrat) za rekonstrukcijo Jelenovega klanca, oziroma za izpeljavo tranzitne ceste skozi Kranj. Člani komisije, med katerimi so bili strokovnjaki iz Uprave cest LRS, notranje uprave ter predstavniki ljudskega odbora mestne občine Kranj, so se po daljši razpravi in po predhodnem tolmačenju ureditve cestišča, ki ga je podal ing. Janez Sraka, odločili za 5 variant za ureditev Jelenovega klanca.

Prvi predlog bi bil, da se izpelje tranzitna cesta od Savskega mostu po Stari cesti mimo Kamnoseštva na Blejsko cesto. Po drugem predlogu bi cesta šla od Savskega mostu

preko Jelenovega klanca skozi predor pod sodiščem do tovarne »Sava« in bodočega križišča pred podjetjem »Vino« Kranj. Tretji predlog je, da bi cesta šla od Gašteskega klanca ob robu Šmarjetne gore preko Save pri Polici s priključkom na glavno cesto. Razen tega so še predlagali rešitev od Drulovke preko Save, Čirč, Klanca in Primskovega in še razširitev ter znižanje samega Jelenovega klanca. Po pregledu vseh navedenih variant se je komisija odločila za drugo in prvo varianto, za katero naj bi se že izdelal idejni projekt z ustreznim predračunom.

Začasno so sklenili urediti promet takole: dovoli se enosmerni promet za vprežna vozi-

la po stari cesti mimo Kamnoseštva. Zaradi tega naj bi se še v tem letu znižal zadnji del klanca na tej cesti. V prihodnjem letu pa naj bi se napravila temeljitejša rekonstrukcija ceste. Upravi cest LRS pa se bo predlagalo, da zruši trafiko in ograjo pri Rossovi hiši. Komisija naj bi tudi sklepala o rušenju Rossove zgradbe oziroma zgraditvi arkad.

Strinjamo se, da je treba urediti že enkrat promet na Jelenovem klanecu, ki je zaradi neprimerne klanca za promet brez dvoma nevaren. Vendar se nam rešitev preusmeritve vprežnih vozil po stari cesti, v takem stanju, v kakršnem se leta trenutno nahaja, ne zdi pravilna, ker so le redki vozniki, ki lahko s svojimi konji speljejo tovor po tej cesti, ki je še bolj strma od Jelenovega klanca. Preureditev Stare ceste bo brez dvoma povezana s precejšnjimi stroški in tudi delno gospodarsko škodo.

Ali ne bi bilo bolje uporabiti ta sredstva za začetna dela pri dokončni preureditvi cestnega prometa kot je to predvideno v urbanističnem načrtu? — In končno se moramo zavedati, da so s trenutno rešitvijo prizadeti prebivalci centra Kranja in Struževega, ker se je prevoz premoaga oziroma drv podražil za približno 400 dinarjev, in sedaj stane 700 dinarjev. To pa zaradi tega, ker morajo vozniki voziti čez Huje in Čirče. Tudi to bi morali odgovorni organi upoštevati, ker se na ta način povečujejo izdatki delovnega človeka za kurjavo, brez katere ne more biti nobeno gospodinjstvo. A.

Nova gospodarska pridobitev v Rudnem

V nedeljo, dne 12. septembra je vas Rudno v Selški dolini praznovala otvoritev vodovoda. Prebivalci so opravili to delo v kratkem času, in sicer v dobrih štirih mesecih. V to gradnjo so vsačani vložili okoli 2000 prostovoljnih ur. Pomoči je nudil Higienski zavod v Ljubljani in Kmetijska zadruga Češnjica, ki je prispevala za gradnjo 200 tisoč dinarjev. Treba pa bo še mnogo žrtev, da bodo poravnani vsi stroški, ki niso majhni.

Ob otvoritvi je pozdravil navzoče tov. Luka Mešar, za njim pa je govoril predsednik OLO Kranj tov. Košmelj. Ob tej priliki so gasilci preizkusili hidrante, da so se prepričali, kakšno bo gašenje brez brigalne. Otvoritveni svečanosti je sledila zabava.

Dopisujte v „Glas Gorenjske“

Zaključen je mlekarški tečaj v Kranju

Povojno stanje našega mlekarstva se je po zadnjih dveh letih vidno izboljšalo, saj se razvija v namenom, da čimprej zagotovi zadostno količino zdravega mleka in mlečnih izdelkov vsem potrošnikom širom po naši državi. S pomočjo Unicef ter organov ljudske oblasti je bilo že zgrajenih nekaj modernih mlekar in večjih središč naših republik, nekaj jih je v gradnji, nekaj pa jih bodo zgradili v prihodnjih letih. Vzporedno z gradnjo novih mlekarških objektov po potrebo zagotoviti tudi zadostno število sposobnih mlekarških strokovnjakov, katerih pomanjkanje se v tako naglem razvoju že močno občuti. Posebno pri-manjkuje strokovnjakov za delo pri kontroli in izboljšanju kakovosti mleka.

To je tudi vzrok, da je Institut za mlekarstvo FLRJ organiziral na Mlekarški šoli v Kranju enomesečni mlekarški tečaj. Udeležilo se ga je 30 mladih agronomov iz vseh republik. Dobra polovica teh že

opravlja nove naloge, druga polovica pa se pripravlja, da po končani specializaciji zasede nova delovna mesta v obratih naše mlade mlekarške industrije. Slušatelji tečaja so spremljali predavanja in vaje z velikim zanimanjem, z mnogo volje, ljubezni do predmeta in čutom odgovornosti. Razen najboljših domačih mlekarških strokovnjakov je predaval tudi strokovnjak FAO za mlekarstvo vprašanja gospod. Mc Cle-mont, ki se že leto dni mudi v naši državi. Na predavanjih in vajah so polagali posebno pažnjo kontroli kakovosti mleka in metodam dela za njeno izboljšanje. Istočasno pa so udeležence tečaja seznanili s tehnologijo naših najvažnejših vrst sira.

Tečajnikom so priredili tudi ekskurzijo na planino Uskovnico v Bohinju, kjer so se spoznali z izdelavo bohinjaške sira, na drugi ekskurziji pa so si ogledali mlekarško-živinorejsko razstavo na Vrhniki.

„COKLA“ pomembno gospodarsko podjetje na Dobravi

Letošnji družbeni plan je podjetje že izpolnilo

vsem na povečanju delovne storilnosti, ki so jo dosegli že v preteklem mesecu z novimi stroji.

Ko bodo imeli pogoje, bodo izdelovali tudi livarske čitnike, čitnike za varilce, jeklene kapice za čevlje in še nekatere druge izdelke. Kapice za čevlje potrebujejo naše železarne, ki jih morajo uvažiti iz Švice. Podjetje gradi tudi zgradbo za novo tovarno, kamor se bodo preselili že prihodnje leto. Tako bo kolektiv dobil primerne delovne prostore z boljšimi delovnimi pogoji. Sedaj delajo v običajni stanovanjski hiši in razmere v njej res niso najboljše. Novo podjetje pa bo sodobno urejeno, imelo bo centralno kurjavo in druge potrebne naprave.

Med nove proizvode bi lahko prišli tudi izkoriščanje lesnih odpadkov za proizvodnjo raznih kock in drugih lesenih predmetov, ki jih bodo lahko spravili v promet.

S tem, da je podjetje izpol-

nilo družbeni plan, je poravnalo tudi svoje obveznosti do družbe. Od 1.753.000 dinarjev doseženega dobička so za zvezne potrebe nakazali 877.000 dinarjev. Tudi med kolektiv so razdelili okoli 200.000 dinarjev dobička.

Kaj pa delavsko upravljanje v podjetju, boste vprašali? Približno tako kakor povsod, bi se glasil odgovor, vendar s to razliko, da je udeležba na sejah delavskega sveta, ki ga sestavlja ves kolektiv, vedno polnoštevilna. Upravni odbor redno vsak mesec seznanja kolektiv s problemi in uspehi podjetja. Seveda delavce najbolj zanima delitev dobička. V podjetju je namreč zaposlenih mnogo mladih ljudi, katerim je naša družbena ureditev, predvsem pa delavsko upravljanje, še nejasno. Pred upravnim odborom in sindikalno podružnico stoji odgovorna naloga, da mladino s temi problemi seznanja in jo vzgoji v zavedne upravljalce-delavce. J. P.

Kamniška razstava zaključena

Gospodarska razstava v Kamniku je doživela lep uspeh. Obisk razstave je bil velik, soglasno mnenje vseh obiskovalcev pa je bilo, da je to najlepše urejena razstava lokalne industrijske in obrtne zmogljivosti, kar jih je bilo zadnja leta pri nas. Razstavljalci so se potrudili, da so čim bolj okusno in nevsiljivo razporedili razstavno blago. Komisija, ki je ocenila aranžma, je v industriji prisodila prvo mesto z enakimi ocenami Svilanitu, Stolu in Titanu, med obrtniki pa je bil na prvem mestu mizar Lukanc iz Komende, na drugem mestu pa letarna Združenja slepih in čevljar Ložar iz Kamnika.

Podobno prizadevanje obiskovalcev pa je veljalo tovarni po-

Gospodarske novice iz vse države

IZVOZ GROZDJA

Iz južnih krajev Makedonije so že začeli izvažati namizno grozdje v Avstrijo in Zahodno Nemčijo. Računajo, da bodo makedonska podjetja letošnje jesen izvozila v evropske države približno 50 vagonov grozdja, ker je letošnja letina obilna in kakovostna.

TUDI CISTERNE ZA TURČIJO

Tovarna »Djuro Djakovič« iz Slavonskega Broda izdeluje serijo 140 cistern za turške državne železnice.

PRIDELOVANJE BOMBAŽA V SRBIJI

Poizkusi za pridelovanje bombaža v Srbiji so dali letos odlične rezultate. Zato bodo že prihodnje leto zasadi v Pomoravju z bombaževcem površino 15 ha.

RJAV PREMOG V MAKEDONIJI

V okraju Tikveš v Makedoniji so odkrili pri vasi Dubovo dva sloja rjavega premoga, debelosti 6,8 in 6,3 m. Z raziskovanjem nadaljujejo tudi v sosednjih krajih, kjer računajo na bogate sloje.

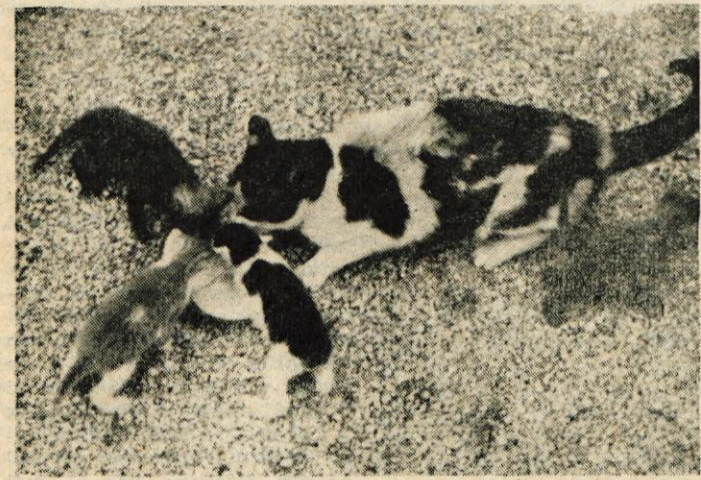
VEDNO VEČ RIŽA

Letos so v okraju Štrumi-ca zasadiili z rižem 1500 ha zemljišča in računajo, da bodo letos pridelali najmanj 6 milijonov kg riža. Kultura riža se v Makedoniji vse bolj razširja, ker so pogoji za njegovo rast zelo dobri.

— veselje starih in mladih! Če ste kdaj s srcem približali muckom, tem prijateljem dobrih ljudi, boste lahko verjeli odličnemu poznavalcu in velikemu ljubitelju živali Alfredu E. Brehmu, ko pravi:

malčkov, jih zvrsti drugega poleg drugega k seskom in si prizadeva, da bi pogladila vsako dlačico na njihovih mehkih kožuščkih ter umila očke in ušesca. Mladi rastejo in mati spreminja v popolnem soglasju z rastjo svoje vedenje do njih.

z večjo nežnostjo in vdanostjo, kakor mačka. V vsakem njenem gibū, v vsakem glasu, sploh v vsem njenem vedenju se kaže prisrčnost, skrbnost, ljubezen in obzirnost ne le za potrebe, ampak tudi za želje otročičkov. Dokler so ti majhni in nebojgli, se ukvarja stara samo z njihovo prehrano in čiščenjem. Previdno se bliža ležišču, varno se vleže med gomazečo družino, obliže katerega svojih

Kakor hitro se malim odpro očesca, se prične pouk. Se strme togo te očke v daljo; toda kmalu se odločno naravnajo na določene predmete. Ogledujejo si okolico, pot jih zanese tudi h krožniku, od koder jim zadisi sladko mleko. Sprva nerodno, pregloboko pomakajo svoje gobčke v sladko tekočino, a tekne iz dneva v dan bolj, — in to vidimo tudi na naši sliki.

Nekoga dne me je šef poklical k sebi ter mi z zelo resnim obrazom razodel: »Moj ljubi Meier, sedaj vas pa res že dovolj dolgo gledam v tej stari pokrovki, ki ji pravite klobuk! Tako ne more iti več naprej...«

In mi je natančno razložil, da mora biti knjigovodja dostojno oblečen. Moj plašč in moja obleka ga niti toliko ne bodeta v oči, ampak klobuk... Turobnih misli sem odkolovratil domov, se vrgel na kap napé in pričel zaskrbljeno vrtati po možganih z vprašanjem, ali naj svoj stari klobuk zamenjam z novim, ali naj si poiščem novo službo. Ta klobuk, ki so ga tako brezobzirno imenovali stara pokrovka, ima namreč svojo zgodovino.

Cez klobuk sem prišel do svoje žene. Med podlogo in potnim usnjem je tičala zagnjena oglasna stran »Nedeljskih Novic«. Odkril sem jo šele, ko mi je klobuk postal premajhen, ker so mi lasje preveč zrastle. Vsak drug bi si pri tem naravnem pojavu pomagal tako, da bi se šel ostrič. Tovrstne brezglave zaletelosti sovražim. Treba je premisliti, če ne peljejo morda druge poti k istemu cilju. Prav tako kot v politiki in pri odločitvi za ženitev. Vzel sem torej papir iz klobuka in že je bil spet dovolj prostoren.

Sedel sem tistikrat na gostilniškem vrtu, pred seboj sem imel razgrnjen omenjeni papir in bral oglas, da je mogoče dobiti v trgovini »Bim-Bam« harmonike tudi za otroke. Dan nato sem šel tja, sem predstavil neki Elfridi, ki je bila tam v službi; in ta se je tako prisrčno nasmejala mojim poskusnim nocturnom, da sva se spoznala. Pozneje sva se poročila. Potem sva se preselila v mesto. Od tistih daljnih dni nosim svoj klobuk. Samo med vojno sem bil pokrit z jekleno čelado vojaka; klobuk je ležal na tleh in služil moji ženi kot vrečka za fižol.

jem starem klobuku, na katerem se je medtem bila naselila bogata flora iz družine plesnivk. Okrtačil sem ga, ga pomočil v vrelo vodo in posušil v pečici, nataknjena na cvetlični lonec. Žena je celo menila, da izgleda kot čajnik ali kot vedro za premog, sin pa je imel vsako nedeljo vse polno jalovih izgovorov, da mu ne bi bilo treba iti z menoj na sprehod, in znanci, ki sem jih srečeval, so bežali na drugo stran ceste, kakor hitro so ugledali moje pokrivalo.

Časi so se med tem zboljšali, toda jaz sem mu ostal zvest. Mučna odločitev, pred katero me je postavil moj šef, ne sme nikakor gnati mojih občutkov, polnih pietete, do viška. Končno gre za mojo eksistenco! S težkim srcem sem se napotil k starinarju. Ogledal si je klobuk, odkimal in mi nasvetoval zgodovinski muzej. Na poti tjakaj sem padel v roke nekemu možakarju, ki me je objel in poljubil, kakor hitro je vrgel sam pogled na moj klobuk. Bil je gospod Fred Fredison, rilec!

veliki filmski režiser. Lahko bi rekel — v hipu me je angažiral za glavno vlogo svojega prihodnjega filma »Stari potepuh«. Vlogo sem odlično odigral.

Potem sem bil sam za to, da vržemo to staro klobučevino v peč. Pa se je žena uprla: »Klobuk mora ostati v družini! Zahvaliti se mu moraš za glavno vlogo in kopico denarja!«

»Lepo, ampak na moje teme ne pride več!«

Elfriede je nesla klobuk modistki in ga dala preoblikovati za svojo nakodrano glavo. Ko je nato prvič nesla to prav nič polepšano melono na sprehod, se ji je pripetila nesreča:

Iz nekega desetmeterskega avtomobila je skočil gospod in Elfriede poljubil ter objel. Tri tedne pozneje je stala pred kramero. Dobila je glavno vlogo v filmu »Brezčastna vlačuga«.

TEŽKO TRUPLO

Sasmore je bil zelo znamenit angleški igralec, tako zaradi velikega igralskega daru, kakor zaradi svoje precejšnje obilnosti. Ko je nekoč moral v neki tragediji umreti in pogrebniki, ki naj bi ga odnesli, zaradi igralčeve izredne teže niso mogli dvigniti nosil, se je naenkrat zaslislal glas z galerije: »Naj sam hodi, debela krčča!«

Tedaj se Sasmore smrtno resen pridvigne in reče z grobnim glasom: »Več obzirnosti do mrtvih!«

Kajenje škoduje

Stopil je neki poslanik k Ciči Iliju ter mu dejal: »Prosim te za cigareto.« »Ne dam, to škoduje!« »Meni ne.« »Vem, ampak meni!« odvrne Ciča Ilija.

Dober nasvet

Mlad pisatelj je bral Voltairovo odlomek iz svojega romana. Ko je končal, je Voltaire dejal: »Mladi mož, kaj takega smete napisati, ko ste že enkrat slavni. Do tedaj morajo biti vaši spisi dobri!«

NEKAJ ZA NAŠE ŽENE

Da bo perilo lepše in trpežnejše

Perilo sodobne žene je pretežno iz umetne svile, nylona ali trikoja. Kljub temu, da dajemo prednost nylonu, je še vedno zelo cenjeno perilo iz nežnobarvne pralne svile, ki se prijetno nosi in tudi lepo pere. Lepotni učinek in trpežnost tega bomo še povečale, če izdelamo na njem lepe okraske. Take vrste ročno delo smo med vojno in po vojni zaradi pomanjkanja časa materiala precej opustile, zdaj pa se zopet zelo ceni in zlasti moda upošteva lepo vezanje na perilu in oblekah.

Trajnost perila moremo s pravilnim ravnanjem znatno podaljšati. Tu je predvsem važen način, kako peremo. Nežne

tkanine ne prenesejo ostrih pralnih sredstev, prevroče vode, pa tudi ne mencanja in drgnjenja. Najbolje je, da jih narahlo ožemamo oziroma stiskamo v raztopini Luxa.

Ker se tudi pri nas vedno bolj uveljavlja perilo iz nylona in perlonu, je prav, da spregovorimo nekaj besed še o pranju tega.

Čisto nylon tkanino peremo v topli milnici. Barvaste kose pa prež oddelimo za sebe. Per-

rilo samo rahlo gnetemo, nikakor pa ga ne smemo ožemati. Izpiramo ga v topli vodi, nato pa še v hladni, dokler ni čisto. Nylon tkanino sušimo po možnosti v senci, pod nobenim pogojem pa ne v bližini pečali ali štedilnika. Ko se tako perilo posuši, ga ni treba likati.

Tkanine, ki so le deloma ojačene z nylonom, peremo kot vse druge.

Perlon tkanine peremo prav tako kot nylon v mlačni milnici. Likanje tudi pri tem ni potrebno.

Moda

Bluz v ženski garderobi nikoli ni preveč. Za zgornja dva enostavna kroja nam zadostuje že prav majhen kos blaga.

ZANIMIVOSTI

RESNIČNI SHERLOCK HOLMES

Sherlock Holmes, najbolj poznani detektiv na svetu, se je rodil po mnenju strokovnjakov točno pred sto leti, čeprav se isti strokovnjaki ločijo pri vprašanju njegovega točnega rojstnega dneva; nekateri mislijo, da je to 6. januar 1854, drugi pa zagovarjajo datum dva dni pozneje. Dejstva o življenju tega detektiva so sicer v raznih kriminalnih zgodbah malo upoštevana, več so jih odkrili mnogi oboževalci po vsem svetu, združeni v različnih »Sherlock Holmesovih klubih«.

MOČ BARVE

Da je izbira barv zelo važna za uspešno trgovino, nam najlepše kaže primer Američana R. Loewyja, ki je stavil s predsednikom »American Tobacco Company« za 50 tisoč dolarjev, da more na preprost način povečati povpraševanje za znanimi »Lucky-Strike« cigaretami, proizvedom te družbe. Loewy ni storil drugega, kot da je namesto prejšnjega zeleno-zlatega ovitka predlagal belega. Kadilec so se v belem ovitku pakirane cigarete zdele veliko bolj »higienične« in pričeli so jih na debelo kupovati. Loewy je dobil stavo.

HITRA RAST

Med sesalci drži rekord v rasti modri kit. Čim starejši je, tem hitreje raste in tako doseže v desetem mesecu življenja povprečno hitrost rasti 4 cm na dan. Če je bil n. pr. rojen v aprilu, bo novembra meril že dobrih 16 m. Odrasli modri kit je dolg 30 m in tehta 100 ton, to je toliko kot 25 slonov ali 150 volcov skupaj.

NAJVEČJI IN NAJMANJŠI ČLOVEK

Največji človek na svetu je Perzijec Sija Kad, visok 3,27 m. Najmanjši človek je egiptovski pritlikavec Hilang s svojimi 38 cm.

INTERVJU

Mark Twain je sovražil intervjuje in je vsakega izpraševalca že pri vratih odsvolil. Nekoč je pa le nekemu časnikarju uspelo priti do pisatelja.

Časnikar: »Ali imate brate in sestre, ali ste edinec?«

Mark Twain: »Na žalost se tega sploh ne morem spomniti.«

Časnikar: »Zaradi podobnosti se mi je zdelo, da je tisto tam slika kaknega vašega brata.«

Mark Twain: »Seveda. To je Viljem, moj ubogi Viljem.«

Časnikar: »Je že umrl?«

Mark Twain: »Jasno. Ali bolje — mislim, da je tako. Mi-dva sva bila namreč dvojčka.«

Ko sva bila še čisto majhna, so naju pri kopanju zamenjali. Pozneje je eden umrl. Na žalost pa ni bilo mogoče dognati, kateri od obeh je pravzaprav to bil. Eni so trdili, da Viljem, drugi so zopet imeli na levih roki materino znamenje. In ta sem bil jaz! In ta otrok je umrl. Torej sploh nisem jaz več jaz, ampak samo upam, da sem. Kaj takega je dandanes zelo težko dokazati...«

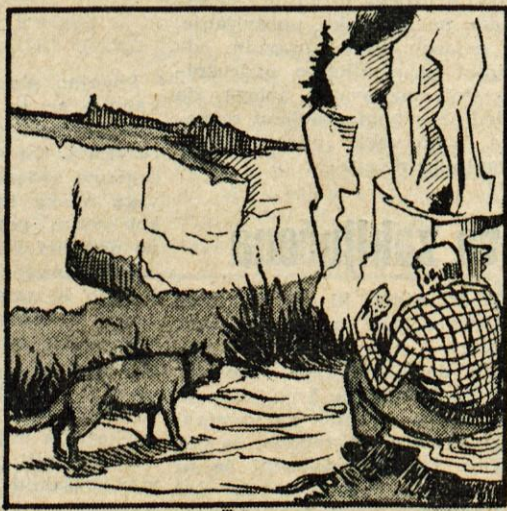
Ko je pisatelj prišel do sem, je časnikar že pograbil klobuk in prijel za kljuko na vratih.

ŠEPAVEC • zgodba o volku

PO OLAFU ASLAGSSONU PRIREDIL V. DRŽAJ

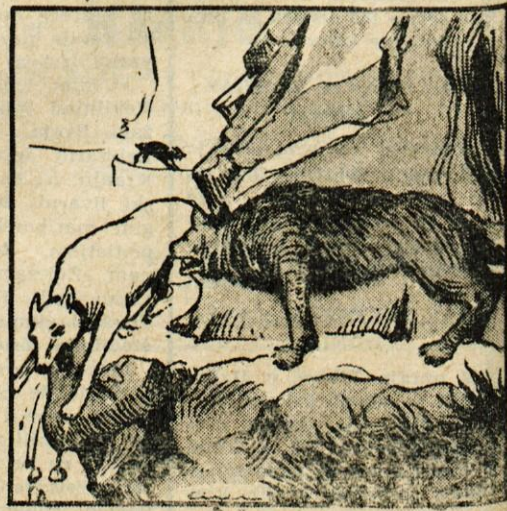
Ko sem prispel do tistega mesta, kjer so volkovi izginili ter prekoračili jarek, so prisopihali psi, vendar jih je bilo samo šest. Dva sta plačala zasledovanje z življenjem. Sodil ju je Šepavec. Bil je klet na vse pretege ter dejal: »Najboljša dva sem izgubil! Ostanek tropa nas je vodil na kraj sodbe. Lovska psa sta raztrgana ležala v lastni krvi. Smilil se mi je Bill pa tudi psa, toda priznati moram, da sem bil hkrati vesel, ker se je Šepavec rešil.«

»Nekaj dni sem še taval po tesni, kjer sem večkrat srečeval Šepavca. Soteska je bila ogromna, globoka in razdrapana. Dno je bilo poraslo z drevjem. Sprehajal sem se nekako do poldneva, nakar sem sedel na star panj za namenom, da se malo založim. Nepričakovano je postala Nelly nemirna. Priostrila je uhlje in ostro opazovala severno steno soteske. Sledil sem pogledu, opazil pa nisem nič posebnega. Nelly pa je nenadoma zavillila.«

Iznenada se je pojavilo dvojje živali na zaviti stezi. Kmalu za njima se je prikazal Šepavec. Ni ga bilo volka, ki bi se mogel meriti z njim. Spet se je oglašalo lajanje psov. Tudi klice mož in streljanje sem slišal, pa si nisem mogel tolmачiti, na kaj streljajo. Kmalu nato se je prikazalo šest psov: trije lovski in trije navadni cucky. Lovski psi so vodili. Prehitevanje je bilo izključeno. Ko bi bil hotel kao naprej, bi se znašel na dnu prepada.«

»Psi so bili urnejši od Šepavca. Pravkar sem mislil, kaj bi se moglo zgoditi, če bi ga dohiteli, ko se je volk nenadoma na neki zaščiteni polici ustavil. Šepavec je ostal neopazen toliko časa, da se je prikazala pasja glava. Tedaj se je tuleč zakadil v psa. Le-ta se je poskušal ustaviti, pa je že zdrsel v globoki prepad. Slična usoda je doletela še preostala lov-ska psa. Osupli cucky so se urno obrnili, drveli h gospodarju ter mu naznanili žalostno vest...«

Podjetja znižujejo proizvodne cene

Po podatkih gospodarskega sveta OLO Radovljica je večina industrijskih podjetij radovljanskega okraja v letošnjem prvem polletju obdržala cene na isti višini kot lansko leto, razen LIP Bled in Gozdnega gospodarstva, ki sta zaradi sedanjega položaja na lesnem tržišču podražila svoje proizvode za nad 100 procentov. Tudi tekstilna industrija je nekoliko zvišala cene zaradi povišanja cen surovinam. Zelezarna na Jesenicah pa je v glavnem svoje cene obdržala in jih pri nekaterih proizvodih celo znižala za okoli 3 procen.

Najobčutnejše je znižala cene svojim izdelkom Tovarna pletenin v Lescah in sicer za 430 tisoč dinarjev za tono nogavic. Tono triko-konfekcije pa prodajajo sedaj 1.200.000 dinarjev ceneje. Tako občutno znižanje je tovarna dosegla zaradi znižanja cen surovinam in zaradi manjšega dosežanja dobička. Podjetje bo stroje, ki so ležali več let neizkoriščeni, spet postavilo in bo tako povečalo svojo proizvodnjo za 100 odstotkov. Seveda bodo s tem

lahko zaposlili tudi okoli 50 delavk več kot doslej.

»Veriga« v Lescah pa je ostala pri lanskoletnih cenah, znižala pa je cene za 1 procent tistim kupcem, ki blago takoj plačajo.

Vprašamo se, ali so trgovska podjetja storila res vse, kar je

V Mojstrani grade nov vodovod

V občini Dovje - Mojstrana vlada zadnje čase kaj velika razgibanost. Novi občinski odbor SZDL je zelo delaven. Občani so izvolili že sileski odbor, se pogovorili o združitvi dveh knjižnic, o udeležbi na proslavi »Stajerska v borbi« itd. Odločili so se tudi za gradnjo prepotrebne vodovoda v Mojstrani. Občinski ljudski odbor je preskrbel potrebna finančna sredstva in z gradnjo so že začeli. Delo lepo poteka in voda bo že letos pritekla. Pri delu sodelujejo tudi občani, predvsem pa člani SZDL.

S sodišča

Kazen za obrekovanje

Pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani se je te dni zagovarjal B. S., nezaposleni mehanik iz Britofa. Zastopnik javnega tožilstva je obtožil imenovanega, ker je v pijanosti žalil in obrekoval naše najvišje državne in politične predstavnike.

Oktober meseca je bil v gostilni v Predosljah razen drugih gostov tudi B. S. Ker je pregljubo pogledal v kozarec je začel zabavljati in se nedostojno obnašati ter žaliti. V posebno napoto mu je bila slika na zidu.

Zabavljajal je zaradi tega češ, da se mu »slabo« godi, ker je brezposeln. Brez dela pa je po lastni krivdi, ker noče prijeti za nobeno delo, temveč raje popiva po gostilnah.

Tudi na obravnavi se je zelo nedostojno obnašal in trdil, da sploh ne ve kaj je govoril, češ, da je bil preveč pijan, da bi lahko za svoja dejanja odgovarjal. Da ta zagovor ne drži, nam dokazuje dejstvo, da je

Vinjen šofer povzročil prometno nesrečo

Pred sodiščem v Ljubljani se je zagovarjal obtoženi P. K. iz Zirov, šofer podjetja »Tekstil« v Ljubljani.

Obtoženi je sredi aprila v vinjenem stanju vozil osebni avtomobil, last omenjenega podjetja, v smeri proti Ježici. Ker ni imel šoferskega izpita za osebni avtomobil, ampak samo za tovornega, je zaradi neprevidnosti in neznanja zavozil z glavne ceste na polje. Pri tem se je avto prevrnil, sopotnica pa je dobila težje telesne poškodbe. Razen navedenih dejstev pa je bil obtoženi P. K. še vinjen.

Sodišče je po daljšem posvetovanju obsodilo P. K. na osem mesecev zapora pogojno za dobo 4 let.

v njihovi moči, da bi se to znanje občutilo tudi v maloprodaji?!

Nogomet po Gorenjski

Preteklo nedeljo so bile zaradi tehničnih ovir odigrane na Gorenjskem le tri prvenstvene tekme. Na Bledu sta se srečali moštvi Bleda in Tržiča. Tekma se je končala z neodločenim rezultatom 1:1 (1:0). Blejčani so v prvem delu igre zastreljali kazenski strel in tako zapravili zmago. V drugem polčasu so bili gostje nekoliko boljše moštvo, vendar so se jim domači kar krepko upirali in obdržali neodločen rezultat.

SVOBODA (Senčur):
JESENICE 0:1
HRUŠICA: MLADOST 0:5

SPORED PRVENSTVENIH TEKEM GORENJSKE

za nedeljo 26. septembra 1954

Na Jesenicah igrišče Jesenice ob 14. uri Jesenice: Mladost, mladinci; ob 15.30 uri Jesenice: Tržič.

Na Bledu igrišče Bleda ob 14. uri Bled: Prešeren, pionirji; ob 15. uri Bled: Prešeren, mladinci.

V Lescah ob 15. uri Prešeren: Svoboda.

V Kranju igrišče Mladosti ob 10. uri Mladost: Korotan B.

V Škofji Loki igrišče Ločana ob 13. uri Ločan: Korotan, pionirji; ob 14. uri Ločan: Korotan, mladinci; ob 15.30 Ločan: Hrušica.

Službujoče delegate GNP do- loči domači klub.

Šah • Telesna vzgoja • Šport

II. spominski šahovski turnir na Rabu

Na spominskem šahovskem turnirju na Rabu so bili od IV. do IX. kola v obeh skupinah doseženi naslednji rezultati:

IV. kolo »A« skupina: Krulc - Vavpetič 0:1; Kuster - Avsec 1/2 : 1/2; Stupica - Sikošek 1/2 : 1/2; Puc - Cuderman 1 : 0; Misjak - Roblek 1/2 : 1/2; Sicherl - Fajon 0 : 1; **V. kolo:** Fajon - Krulc 1/2 : 1/2; Roblek - Sicherl 1/2 : 1/2; Cuderman - Misjak 1 : 0; Sikošek - Puc 1/2 : 1/2; Avsec - Stupica 0 : 1; Vavpetič - Kuster 0 : 1; **VI. kolo:** Krulc - Kuster 1 : 0; Stupica - Vavpetič 1/2 : 1/2; Puc - Avsec 1 : 0; Misjak - Sikošek 1/2 : 1/2; Sicherl - Cuderman 1/2 : 1/2; Fajon - Roblek 1/2 : 1/2; **VII. kolo:** Roblek - Krulc 0 : 1; Cuderman - Fajon 1 : 0; Sikošek - Sicherl 1 : 0; Avsec - Misjak 0 : 1; Vavpetič - Stupica 0 : 1; **VIII. kolo:** Krulc - Stupica 0 : 1; Kuster - Puc 0 : 1; **IX. kolo:** Krulc - Stupica 0 : 1; Sicherl - Avsec 1/2 : 1/2; Fajon - Sikošek 1 : 0; Roblek - Cuderman 1/2 : 1/2; **IX. kolo:** Cuderman - Krulc 1 : 0; Sikošek - Roblek 1/2 : 1/2; Avsec - Fajon 1/2 : 1/2; Vavpetič - Sicherl 1/2 : 1/2; Kuster - Misjak 1/2 : 1/2; Stupica - Puc 1/2 : 1/2.

Po IX. kolu vodi: v »A« skupini: Puc 7 točk; Stupica, Cuderman 6; Sikošek, Vavpetič 5 1/2; Krulc 5; Roblek, Fajon 4 1/2; Sicherl 3 1/2; Misjak 2 1/2; Avsec, Kuster 2 točki.

IV. kolo »B« skupina: Sonc - Simičič 1 : 0; Berčič - Nadižar 1/2 : 1/2; Eržen - Galof 1 : 0; Janškovec - Laznik 0 : 1; Kavčič - Jagodič 0 : 1; **V. kolo:** Jagodič - Sonc 1/2 : 1/2; Laznik - Kavčič 1/2 : 1/2; Galof - Janškovec 1 : 0; Kavčič - Eržen 1/2 : 1/2; Simičič - Berčič 1 : 0; **VI. kolo:** Sonc - Berčič 0 : 1; Eržen - Simičič 1 : 0; Janškovec - Nadižar 0 : 1; Kavčič - Galof 1/2 : 1/2; Jagodič - Laznik 1/2 : 1/2; **VII. kolo:** Laznik - Sonc 1/2 : 1/2; Galof - Jagodič 0 : 1; Nadižar - Kavčič 1/2 : 1/2; Simičič - Janškovec 1 : 0; Berčič - Eržen 0 : 1; **VIII. kolo:** Sonc - Eržen 1/2 : 1/2; Janškovec - Berčič 0 : 1; Kavčič - Simičič 1/2 : 1/2; Jagodič - Nadižar 1/2 : 1/2; Laznik - Galof 1/2 : 1/2.

Končno stanje (po IX. kolu) skupine »B«: 1. Laznik 7 točk (osvojil II. kategorijo); 2. in 3. Eržen, Jagodič 6 točk; 4. Galof 5 1/2; 5. do 6. Kavčič, Nadižar po 5 točk; 7. do 8. Sonc in Berčič po 3 1/2; 9. Simičič 2 1/2; 10. Janškovec 1 točko.

Do zaključka turnirja bosta odigrani še dve koli v A skupini, vendar ima mojster Puc največ izgledov na svojitev prvega mesta.

Idrijčani v Škofji Loki

Preteklo nedeljo so imeli Ločani v gosteh fizkulturnike iz Idrije. Taka prijateljska srečanja, ki naj tesneje povežejo športnike, so vedno zelo koristna in zaželena. S tem so Idrijčani vrnilo obisk Ločanom, ki so 5. sept. gostovali v Idriji s prvim moštvom nogometašev in z odbojkarji Partizana. Dočim so odbojkarji odločili srečanje s 3:0 v svojo korist, so nogometaši igrali neodločeno 1 : 1. Pri povratnem srečanju 12. septembra pa so Idrijčani nastopili z mladinci in prvim moštvom v nogometu ter za namiznoteniško ekipo. Pri vseh srečanjih so bili uspešni Ločani (mladinci »Rudar« Idrija: »Ločan« 1 : 2; prvo moštvo »Rudar«: »Ločan« 2 : 5; namizni tenis 4 : 8 za Ločane).

Omembe vredno je tudi marljivo pripravljeno košarkarjev Partizana, ki grade novo košarkarsko igrišče na stadionu. Igralci - večinoma dijaki tukajšnje gimnazije - so pri svojem delu zelo požrtvovalni in neumorni ter so opravili ogromno prostovoljnih delovnih ur. Za njihovo prizadevnost jih moramo pohvaliti in jim želiti pri delu mnogo uspeha.

460.000 din za smučarske klube

Upravni odbor Gor. smučarske podzveze je imel v torek zvečer redno sejo, na kateri je razpravljajal o programu smučarskih prireditvev v novi sezoni v okviru podzveze, o pripravah smučarjev na sezono, tečajih za sodnike in drugih vprašanjih.

Odbor je določil, da bodo morali imeti klubi svoje prvenstvo takoj prvo nedeljo, ko bo zapadel sneg, nekako 14 dni za tem pa bo smučarsko prvenstvo Gorenjske smučarske podzveze, ki bo na Bledu, v Tržiču in v Bohinju. Na Bledu naj bi bila tekmovalnja v klasični kombinaciji, v Tržiču v alpski, v Bohinju pa sankarske tekme. Mednarodne prireditve v okviru podzveze pa bodo skakalna turneja po Gorenjski in Triglavski smuk. Odbor bo še pravočasno pripravil koledar prireditvev.

V zvezi s pripravami smučarjev na novo sezono so na seji sklenili, da bodo v prihodnjih dneh člani odbora obiskali vse klube in pregledali stanje pri njih. Na seji, ki jo bodo imeli spet čez štirinajst dni, pa bodo o tem obširneje razpravljali. Pripravili bodo tudi nekaj tečajev za sodnike za vse discipline. Tečajji bodo v krajih, kjer bodo imeli največ prijavljencev za tečaje.

Na omenjeni seji je upravni odbor podzveze razdelil tudi dotacije klubom in društvom v skupnem znesku 460.000.— din. Največ so dobile Jesenice in sicer 70.000 din, Ljubelj 30.000 din, Udarnik 30.000 din, Gozdar Gorje 50.000 din, Bled 30.000.— din, Jezersko 25.000 din itd. Prvotni predlog je bil, da bi dobili Kranj, Jesenice in Tržič enake vsote, čemur pa so se odborniki uprli, kar pa je z ene strani opravičljivo. To bodo prav gotovo občutili zlasti klubi v kranjskem okraju. Vso-

te, ki so jih razdelili klubom, izvirajo iz dotacije, ki jo je Gorenjski smučarski podzvezi dal OO SZDL v Radovljici in prav zaradi tega so bili odborniki mnenja, da naj bi večina sredstev, ki jih daje radovljška skupnost za smučarske namene, ostale v društvih radovljškega okraja. Klubi in društva morajo vedeti, da okraj Kranj ni prispeval niti dinarja v te namene. Kljub temu je podzveza dala klubom in društvom kranjskega okraja okoli 120.000 din. Omenjena sredstva pa naj bi predvsem služila za razvoj mladih smučarjev.

Namizni tenis

V četrtek je gostovala v Kranju reprezentanca Zah. Nemčije s svojimi mladinci in mladinkami. Oba dvoboja so gostje odločili v svojo korist. Mladinci Projektorja so izgubili brez večjega odpora. Edinole Teran je premagal svojega nasprotnika Simona. Česen je prav tako imel priliko, da zmagal, vendar je oba seta z minimalno razliko izgubil. Mladinkam je bila sreča bolj naklonjena in bi dvoboj z malo več rutine lahko odločile v svojo korist. Poraz 3:2 je za mlade Kranjčanke vsekakor uspeh, saj so se pomerile z mladinsko državno reprezentanco.

Zopet ob točke

SLOVAN: KOROTAN 3:1 (2:0)

V nedeljo je kranjski Korotan odigral v Ljubljani prvenstveno nogometno tekmo s Slovanom. V tem srečanju je gostujoče moštvo moralo zopet kloniti in prepustiti obe točki. Kranjčanom letos nikakor ne gre in neuspešen start v tej sezoni daje kaj slabe izgleda za vsaj povprečen plasman v ligi. Tekma je bila izredno nezanimiva, s svojimi odločitvami pa je sodnik izzval marsikateri protest gledalcev. Na tekmi sta bila tudi izključena 2 igralca, z vsake strani po eden. Na ta način je moštvo Korotana občutno oslabiljeno, saj je v dveh tekmah izgubilo kar tri standardne igralce.

Košarka

Preteklo nedeljo je kranjski »Partizan« odigral z litijskim moštvom prvo prvenstveno tekmo v slovenski republiški ligi. Domačini so se sicer gostom dobro upirali, vendar so Kranjčani zaigrali dobro in zmagali z rezultatom 48:62 (23:30).

Telovadni nastop v Stražišču

V nedeljo, 12. septembra je TVD »Partizan« iz Stražišča priredil telovadni nastop. Na sporedu so bile proste vaje, vaje na bradlji in jdrogu. Gledalci so z zanimanjem spremljali vaje, ki so jih telovadci izurjeno in samozavestno izvajali. Poseben uspeh so doživeli telovadci na bradlji in na drogu. Hkrati z mladinci, ki so nastopali na drogu, so mladinke telovadile na dvovišinski bradlji in gledalci res niso vedeli komu bi posvetili večjo pozornost, kajti oboje je bilo izredno zanimivo. Tudi ko so člani nastopali na

bradlji, je občinstvo vsakega posebej nagradilo z valom proskanja. Prav tako so ga bile deležne mladinke za izvajane premete, stoje in prevale. Tudi pri prostih vajah so se dobro odrezale. S prostimi vajami so nastopili tudi pionirji z zastavicami in pionirke z venčki. Kot zadnja točka pestrega sporeda pa je bila odbojarska tekma med člani in mladinci iz Stražišča.

Telovadni nastop je dobro uspel in privabil številne gledalce, ki so bili s prireditvijo izredno zadovoljni.

Službene objave OGZ Kranj

Objava št. 15

Sklepi I. konference žena-gasilk na Jesenicah

29. avgusta 1954 je bila na Jesenicah I. konferenca žena-gasilk OGZ Kranj in Jesenice, kateri je prisostvoval tudi poveljnik gasilske zveze tov. Špicar Miran. Razpravljali so o požitvi dela žena v gasilstvu, o nalogah žena v saniteti, pri vzgoji mladine ter o preprečevanju požarov pri raznih nevarnostih. Konferenca je sprejela sledeče sklepe:

1. Delovne uniforme naj se prekroje tako, da bodo praktično služile ženskim desetnikom.

2. Društva naj skrbijo za čimvečjo nabavo ženskih paradnih bluz.

3. Društva so dolžna poročati ne samo število članice, temveč tudi, koliko od njih je brez člana, koliko je izprašanih in koliko s čimom podčastnika.

4. V vsakem društvu naj bosta vsaj dve članici, ki bosta delali v zdravstveni preventivi v društvu in na vsi.

5. Odpraviti je treba konzer-

vativno gledanje članov do žena v gasilski službi.

6. V mestu in na vasi je potrebna večja propaganda za vpis žena in deklet ter pionirk v gasilsko organizacijo.

Članarina: Iz blagajniške knjige pri OGZ je razvidno, da še nešteta društva niso poravnala obveznosti do OGZ, zato tudi ta ne more izpolniti obveznosti do RGZ. Vsem blagajnikom in predsednikom društev naročamo, da takoj odpošljejo potrebno članarino, sicer bomo primorani objaviti v imeni vsa društva, ki nam dolgujejo.

Obveznosti do brigad: Iz štabov brigad smo dobili sporočila, da društva še do sedaj niso izpolnila svojih obveznosti do njih. Ugotovljeno je, da so v kranjski brigadi to sledeča društva: Šentjošt, Voglje, IBI, Predoslje, Srednja vas, Pletenina, Senčur, Hrastje-Prebačvo in Suha. Društva ki svojih obveznosti niso izvršila v v ostalih brigadah, bomo objavili v prihodnji številki.

Dimne bombice: Za namišljene praktične vaje bri-

gadnega, sektorskega ali društvenega značaja priporočamo, da si društva nabavijo dimne bombice, ki bodo na razpolago pri OGZ proti odškodnini.

Na pomoč!

Sekretar: v. d. Presednik: Štefe Janko Tvrdo Makso

Okr. poveljnik: Šiling Joško

Zavedni gasilci gredo na Ostrožno

Iz PGD Duplje smo dobili sledeče obvestilo: »Tudi dupljski gasilci se vneto pripravljajo na praznik »Stajerska v borbi«. Na množičnem sestanku članstva, 8. 9. 1954, je bil med drugim sprejet tudi sklep, da se tega partizanskega slavlja udeleži vsa ženska desetina društva. Seveda tudi člani ne zastajamo za mladinkami. Tudi teh se je prijavilo lepo število tako, da bodo dupljski gasilci dostojno sodelovali pri tej veliki manifestaciji.

Člani in članice društev posnemajte jih!

Sektorska vaja v Kokri

5. 9. 1954 je imel sektor Predvdor gasilsko sektorsko vajo v kamnolomu v Kokri. Sodelovala so: PGD Predvdor, Olševek in Jezersko, društvo Trstenik pa se vaj ni udeležilo. PGD Kokra še nima motorne brigadne, zato so člani z velikim zanimanjem opazovali potek vaj. Prav dobro se je izkazala desetina PGD Olševek, ki je vodila obrambo, PGD Jezersko je črpalo vodo iz Kokre, PGD Predvdor pa je napadlo namišljeno požarišče. Po končani vaji sta brigadni in sektorski poveljniki razložila članom vse nedostatke, ki se jih bodo morali pri prihodnji vaji izogniti.

Otvoritev novega doma

Pretekli mesec je bil za otvoritev novega gasilskega doma v Zg. Brnikih sektorski nastop. Kljub slabemu vremenu se ga je udeležilo okoli 60 gasilcev in gasilk. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzela Opekarna Česnjevk. Proslavo je otvoril tov. Jelar Janez, kroniko društva je podal tov. Dobnikar. Tov. Miklavčič Ivan je izrekel društvu Zg. Brnik priznanje, ker si je v tako kratkem času postavilo nov dom.

Trgovsko podjetje na veliko

„KOKRA“ - KRANJ

POZDRAVLJA VSE BORCE XIV. DIVIZIJE IN JIM ČESTITA K DESETLETNICI LEGENDARNEGA POHODA NA ŠTAJERSKO.

PRAV TAKO POZDRAVLJAMO VSE BORCE IN BORKE ŠTAJERSKIH BRIGAD OB NJHOVI PROSLAVI »ŠTAJERSKA V BORBI«.

**Ljudski odbor mestne občine
Mestni komite Zveze komunistov
Mestni odbor SZDL in
Mestni odbor Zveze borcev NOV
Kranj**

POZDRAVLJAJO JUNASKE BORCE XIV. DIVIZIJE
»BORISA KIDRIČA« OB DESETLETNICI NJIHOVEGA
POHODA NA ŠTAJERSKO IN JIM V IMENU VSEGA PRE-
BIVALSTVA ČESTITAJO K PRAZNIKU NA OSTROŽNEM.

VABIMO VSE DELOVNO LJUDSTVO, DA SE 18. IN 19.
SEPTEMBRA V ČIMVEČJEM STEVILU UDELEŽI
SLAVNOSTI NA OSTROŽNEM!

ZBOR VSEGA SLOVENSKEGA LJUDSTVA BO PONOVNA
MANIFESTACIJA NAŠE ENOTNOSTI IN SKUPNE VOLJE,
DA NA TEMELJIH OSVOBODILNEGA BOJA ZGRADIMO
NOVO, SOCIALISTIČNO DOMOVINO!

**Okrajni odbor
Socialistične zveze
delovnih ljudi**

pošilja vsem borcem in borkam
IV. operativne cone
borbene pozdrave in jim
čestita ob proslavi
»Štajerska v borbi«
na Ostrožnem!

**Okrajni sindikalni
svet Kranj**

čestita vsem delovnim ljudem
ob veliki partizanski proslavi
»ŠTAJERSKA V BORBI«.
18. in 19. septembra
na svidenje na Ostrožnem!

DELOVNI KOLEKTIV

PLAMEN

IZ KROPE

pošilja borbene pozdrave
borcem in borkam
IV. OPERATIVNE CONE
ob priliki velike politične
manifestacije na Ostrožnem.

POZDRAVLJA
VSE DELOVNE LJUDI,
POSEBNO PA UDELEŽENCE
V NOB OB PRAZNIKU
»ŠTAJERSKA V BORBI«!

KOLEKTIV TRG. PODJETJA

Vino - Kranj

POZDRAVLJA VSE BORCE IN
AKTIVISTE TER OSTALO
DELOVNO LJUDSTVO
OB PRAZNIKU
»ŠTAJERSKA V BORBI«
NA OSTROŽNEM!
POSEBNE POZDRAVE PA
POŠILJAMO
XIV. DIVIZIJI OB DESET-
LETNICI NJENEGA POHODA
NA ŠTAJERSKO!

DELOVNI
KOLEKTIV
TOVARNE

čestita vsem delovnim ljudem
Gorenjske ob velikem partizan-
skem slavju »Štajerska v borbi«.
Borbene pozdrave pošiljamo
vsem borcem Kokrškega odre-
da IV. operativne cone.

**Tovarna gumbov
v Kamniku**

se pridružuje pozdravom
in čestitkam ob velikem parti-
zanskem prazniku
»ŠTAJERSKA V BORBI«
na Ostrožnem pri Celju.

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE

„TITAN“ - Kamnik

čestita k obletnici štajerskih
brigad na Ostrožnem pri Celju!
Poseben pozdrav borcem
Kamniško-zasavskega odreda!

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA

„SVILANIT“ V KAMNIKU

ČESTITA VSEM BORCEM IN BORKAM XIV. DIVIZIJE,
II. GRUPE ODREDOV IN IV. OPERATIVNE CONE
OB VELIKEM PARTIZANSKEM PRAZNIKU
»ŠTAJERSKA V BORBI«.
18. IN 19. SEPTEMBRA SI BOMO NA OSTROŽNEM
STISNILI ROKO!

V KRANJU

Rodile so: Antonija Jakšič, gospodinja, Kranj, Zlato polje, rodila 7. 9. deklica; Angela Polhven, tkalka, Kranj, Drulovka 42, rodila 13. sept. dečka; Vida Lukan, šivilja, Stražišče 293, rodila 13. septembra deklico; Terezija Rechberger, delavka, Primskovo 170, rodila 14. septembra deklico.

Umrli so: Tekla Kenk, roj. Velepč, roj. 23. 9. 1861, Postojna, umrla dne 9. septembra v Kranju, Prešernova 17, rodb. upok.; Franc Fras, roj. 18. 8. 1931, Trnovski vrh, Ptuj, delavec pri Projekt, stan. Kranj, Zlato polje, umrl 13. septembra Kranj, Huje 53.

Poročili so se: Venčeslav Lapanja, mehanik in Ivana Slokar, delavka; Sejgija Metaj, delavec in Pavla Martinjak, delavka; Stanislav Šinkovec, finomehanik in Marija Testen, delavka; Vladislav Bratuš, delavec in Terezija Risman, čevljarjska delavka.

NA JESENICAH

Rojenih je bilo od 6. do 13. septembra 24 otrok.

Poročili so se: Franc Sodja, priučeni zidar in Cecilija Arh, trg. pomočnica; Jože Mikelj, elektro-strojniki in Marija Gregori, trg. pomočnica; Valentin Triplat, miz. pomočnik in Ana Svetina, gosp. pomočnica; Marijan Cankar, tov. delavec in Mihaela Trseglav, šivilja; Ignacij Hlebec, kurjač in Jožefa Jerovšek, kuharica.

Umrli so: Karol Gregorač, osebn. upokojenec, roj. 15. 10. 1889, umrl 7. 9. 1954 na Jesenicah, Kidričeva 44; Albert Lah, tov. delavec, roj. 5. 1. 1905, umrl 7. septembra na Jesenicah, Pod gozdom 8; Bernard Frančeskin, delavec, roj. 23. 3. 1911, umrl 6. septembra na Jesenicah v bolnici; Stanislav Lazar, otrok, roj. 18. 10. 1951, umrl 9. septembra na Jesenicah - reka Sava; Neža Čuden, gospodinja, roj. 12. 3. 1883, umrla 11. septembra na Jesenicah v bolnici; Matija Rapuš, osebn. upokojenec, roj. 10. 1. 1869, umrl 12. septembra na Blejski Dobravi.

MALI OGLASI

Prodajam dvostanovanjsko hišo v Kamni gorici. Informacije se dobe pri Bešter, Poljšica 8, P. Podnart.

Lepo nagrado dam tistemu, ki mi nudi samsko sobo v Kranju. Ponudbe poslati na upravo lista.

Zamenjam dvosobno stanovanje na Jesenicah z enakim v Kranju. Naslov v upravi lista.

Kupim navadne citre. Naslov v upravi lista.

Prodajam hišo v Struževem 26. **Prodajam** kmečko harmoniko, dobro ohranjeno, tritonsko, za 26.000 dinarjev. — M. F., Kranj, Huje 25.

Prodajam 200 litrski bojler — močna pločevina — za ogrevanje iz štedilnika; — ogled pri Smolej, Kranj, Na skali.

Prodajam lepe cvetoče olean-dre in lucovo peč. Klanc 51.

Prodajam stavbno parcelo na Primskovem 900 m². Naslov v upravi lista.

Vpis v delavsko gimnazijo bo 21., 22. in 23. septembra ob 18. do 20. ure na I. gimnaziji v Kranju.

Ugodno prodajam hišo na prometnem mestu v Kranju. Naslov v upravi »Glasu Gorenjske«.

Prodajam mlado kozico in kozlička za pleme, staro tri in pol mesece, bele pasme. Naslov v upravi lista.

Službo dobi mlajša pisarniška moč z znanjem strojepisja, po možnosti absolventka ekonomskega tehnikuma. »Železnina« Kranj (poleg gimnazije).

2 trgovska pomočnika z najmanj 10-letno prakso, zaželjeno v delikatesni stroki, sprejme »Delikatesa« Kranj. Pismene ponudbe z navedbo prejšnje zaposlitve do 25. septembra.

ZAHVALA

V najtežjih dneh našega življenja, ko nas je tako nenadno in tragično zapustil naš

Janko

so nam bili v veliko uteho številni izrazi sočutja v besedah in dejanjih. Prav posebno zahvalo smo dolžni gasilskemu društvu Cerklje, kakor tudi Avto-moto društvu, godbi in pevcem. Dalje se zahvaljujemo tovarišu Miklavčiču, Oblaku, Perčiču, Puharju in Kernu za pretresljive besede ob odprtem grobu; častiti duhovščini za zadnje spremstvo ter vsem darovalcem vencev in cvetja. Prisrčna hvala tudi vsem prijateljem in znancem, ki so se nas spomnili s sožalji ter ogromni množici, ki je spremila našega Jankota do preranega groba.

Zalujoča družina Vombergerjeva iz Pšenične Police pri Cerkljah

Oglašujte v »Glasu Gorenjske«

Poročila poslušajte ob 5.35, 6., 7., 13., 15., 17., 19.30 in 22. uri.

Ponedeljek, 20. septembra: 6.30 Tržno poročilo. 7.30 Gospodinjski nasveti. 7.40 Zabavna glasba. 11.15 Solska ura za višjo stopnjo — Ernest Adamič: Oče poštna znamke. 11.45 Domače pesmi za prijetno opoldansko razvedrilo. 12.00 Kmetijski nasveti. 13.00 Nove knjige. 13.10 Za vsakogar nekaj. 15.15 Laska glasba. 15.30 Solska ura za nižjo stopnjo, a) Ernest Adamič: Janezova povest, b) Obisk v zavodu za slepo mladino. 16.10 Utrinki iz literature — Iz Solohovih črtic. 16.30 Zeleli ste — poslušajte! 18.00 Radijska univerza — Marjeta Pirjevec: Vtisi iz Pariza. 18.40 Koncert pianista Marjana Lipovška. 20.00 Zunanje politični feljton.

Torek, 21. septembra: 6.40 Slovenske narodne pesmi. 11.15 Cicanom — dober dan! 11.30 Orkestralni spored. 12.10 20 minut z veselimi godci. 13.00 Iz kolektivov za kolektive. 13.15 Za vsakogar nekaj. 14.00 Za pionirje. 15.45 Slovenske narodne pesmi pojo »Tri Polonce«. 16.10 Utrinki iz literature — Prežihov Vranc: Prvi spopad. 16.30 Zeleli ste — poslušajte! 18.00 Kulturni pregled. 18.10 Pesmi za naše male. 18.30 Sportni tednik.

Sreda, 22. septembra: 6.40 Pohorski fantje igrajo in pojo. 7.30 Gospodinjski nasveti. 11.15 Solska ura za nižjo stopnjo. 11.45 V pesmi in plesu po naših.

OBJAVA

Ljudski odbor mestne občine Kranj, tajništvo za gospodarstvo in komunalne zadeve, obvešča vse gozdne posestnike, da je redni rok za vlaganje prošenj za sečna dovoljenja in letu 1954-55 do 25. septembra 1954. Prošnje je vlagati pri LOMO Kranj, soba št. 5 — tajništvo — na predpisanih obrazcih, ki se morajo natančno izpolniti v vseh rubrikah. Po preteku rednega roka se naknadne prošnje ne bodo več sprejemale, razen v primerih višje sile (elementarne nezgode, javne potrebe itd.).

Kino

Kino »Storžič«, Kranj: 17. do 19. septembra franc.-ital. film »Ljubimca iz Toleda«. Predstave dnevno ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje. Matineja 19. septembra ob 10. uri angleški film »Zgodba naslovne strani«. Občinstvo obveščamo, da bo 28. septembra premiera ameriškega barvnega filma »V vrtincu«. Vstopnina od 50 do 130 din.

Letni kino »Partizan«: 17. septembra franc.-ital. film »Ljubimca iz Toleda«, tednik. Predstava dnevno ob 19.30 uri. 18. do 20. nemški barv. film »Zemlja smehljaja«, tednik.

Kino »Svoboda«, Stražišče: 18. do 19. septembra angleški film »Zgodba naslovne strani«, tednik. Predstave v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri. Matineja 19. septembra ob 10. uri »Ljubimca iz Toleda«. 20. do 21. sept. »Ljubimca iz Toleda«; predstave v ponedeljek ob 19. uri, v torek ob 18. in 20. uri.

Kino »Krvavec«, Cerklje: 18.

in 19. sept. amer. film »Krvna osveta«. Predstave v soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 17. in 20. uri. Uprava kina obvešča kino obiskovalce, da bo z oktobrom predvajalo tedensko dva filma. In to v soboto ob 20. uri ter v nedeljo ob 16. in 19. uri ter v sredo in četrtek ob 20. uri.

Kino »Radio«, Jesenice: 19. do 21. septembra amer. barvni film »Charleyjeva tetka«. 22. do 25. amer. film »Harriet Craig«. Predstave vsak dan ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 18. in 20. uri in v ključaju slabega vremena ob 16. uri. Vsako nedeljo dopoldne matineja ob 10. uri. Cena za odrasle 20 dinarjev, za otroke 10 dinarjev.

Kino »Plavž«, Jesenice: od 19. do 21. septembra ameriški film »Harriet Craig«. Od 22. do 25. amer. barvni film »Charleyjeva tetka«. Predstave v torek, sredo in petek ob 20. uri, v nedeljo ob 18. in 20. uri in v slučaju slabega vremena ob 16. uri. Vsako nedeljo ob 10. uri matineja. Cena za odrasle 20 dinarjev, za otroke 10 dinarjev.

Občinstvo obveščamo

da bomo predvajali v kinu »Storžič« od 28. septembra do 10. oktobra ameriški barvni film »V VRTINCU«. Predstave v kinu »Storžič« ob 15.30 in 20. uri. — Vstopnice bodo v predprodaji od 23. septembra dalje, dnevno od 9. do 11. ure in od 16. do 17. ure pri blagajni kina »Storžič«. — Vstopnice rezerviramo tudi po telefonu (tel. št. 120), vendar samo od 9. do 11. ure dopoldne. Rezervirane vstopnice dvignite najkasneje eno uro pred predstavo.

VSTOPNICE OD 50.— DO 130.— DINARJEV!

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE TISKANEGA BLAGA

TISKANINA

KRANJ

pozdravlja vse borce in aktiviste XIV. divizije Borisa Kidriča in štajerskih brigad IV. operativne cone ter se pridružuje proslavi „Štajerska v borbi“ na Ostrožnem!

Naša borba je bila težka in je terjala ogromno žrtev. Vsa domovina je posuta z gomilami padlih borcev in bork, namočena s krvjo in znojem nadčloveških naporov naših partizanov in vsega ljudstva. Toda danes je prerrojena in ponosna na svoje opravljeno delo. Vsak dan so večji sadovi naše ljudske revolucije.

Ob proslavi na Ostrožnem čestitamo vsem partizanom in pozivamo vse ljudstvo, da se udeleži proslave!

Na svidenje na Ostrožnem!

Delovni kolektiv tovarne
gumijevih izdelkov

Sava
K R A N J

pozdravlja udeležence velike
politične manifestacije
na Ostrožnem.

Borbene pozdrave pošiljamo
enotam 14. divizije
ob desetletnici
njihovega pohoda na Štajersko.

Na proslavi »ŠTAJERSKA
V BORBI«

bomo manifestirali enotnost
slovenskega naroda in
obudili spomin na težke,
a slavne dni naše NOB!

tovarne za elektrotehniko
in finomehaniko

Delovni kolektiv

K R A N J

se pridružuje številnim
čestitkam
delovnih ljudi
ob partizanskem slavju
na Ostrožnem!

**LOMO ŠKOFJA LOKA
MESTNI KOMITE ZKS
MESTNI ODBOR SZDLS
in MESTNI ODBOR ZB NOV**

ČESTITAJO VSEM BORCEM IN BORKAM
II. GRUPE ODREDOV
K NJIHOVEMU PRAZNIKU

Trgovsko podjetje

ŽELEZNINA
ŠKOFJA LOKA

POZDRAVLJA VSE
BORCE
SLAVNE DIVIZIJE
»BORISA KIDRIČA«
OB DESETLETNICI
NJIHOVEGA POHODA
NA ŠTAJERSKO

Enotnost

sloven. ljudstva

je nezlomljiva!

OB
DESETLETNICI
LEGENDARNEGA
POHODA
XIV. DIVIZIJE
»BORISA KIDRIČA«
NA
ŠTAJERSKO
IN
OB PROSLAVI
»ŠTAJERSKA
V BORBI«
POŠILJAMO
VSEM
BORCEM
IN
AKTIVISTOM
NOV
TER
VSEMU
DELOVNEMU
LJUDSTVU
TOVARIŠKE
POZDRAVE!

DELOVNI KOLEKTIV

I
B
I

Industrije bombažnih izdelkov

pozdravlja vse delovne ljudi ob veliki politični manifesta-
ciji v okviru proslav »ŠTAJERSKA V BORBI«

K R A N J

na Ostrožnem

DELOVNI KOLEKTIV

TEKSTILNE TOVARNE

Z V E Z D A

K R A N J

pozdravlja vse udeležence velikega političnega zborovanja na
Ostrožnem. Posebne pozdrave pa pošiljamo borcem slavne 14.
divizije ob obletnici njihovega štajerskega pohoda!

Na Ostrožnem na svidenje!

Tovarna

MOTOR

Škofja Loka